

Kongsvinger kontrollutvalg

Dato: 14.05.2019 08:00

Sted: Fjellgata 4, 3.etg. møterom Glåmdal sekretariat

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil +47 97736379 evt.
på e-post Torgun.M.Bakken@gs-iks.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 02.05.2019

For leder i Kongsvinger kontrollutvalg, Øystein Østgaard

Torgun M Bakken

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Kongsvinger kontrollutvalg 14.05.2019

3

Saker til behandling

27/19 Sak K-27/19 Referater, orienteringer og diskusjoner.	5
28/19 Sak K-28/19 Samtale med ordføreren.	29
29/19 Sak K- 29/19 Orientering om rådmannssaken.	30
30/19 Sak K-30/19 informasjon om vedlikehold av eiendommer.	31
31/19 Sak K-31/19 Årsregnskap/årsberetning 2018.	32
32/19 Sak K-32/19 Årsavslutningsbrev 2018.	39
33/19 Sak K-33/19 Samtale med rådmannen.	43
34/19 Sak K-34/19 Etikk og varsling i kommunen.	48
35/19 Sak K-35/19 Oppfølging av eierskapskontroll i Eskoleia AS.	65
36/19 Sak K-36/19 Oppfølging av forvaltningsrevisjon barnevern.	70
37/19 Sak K-37/19 Prosjektplan forvaltningsrevisjon saksbehandling teknisk.	72
38/19 Sak K-38/19 Endelig bestilling selskapskontroll i GIR IKS.	80
39/19 Sak K-39/19 Informasjon fra Hedmark revisjon.	82
40/19 Sak K-40/19 Eventuelt.	83
41/19 Sak K-41/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	84

MØTEINNKALLING

Kongsvinger kontrollutvalg

Dato: 14.05.2019 kl. 08:00
Sted: Fjellgata 4, 3.etg. møterom Glåmdal sekretariat
Arkivsak: 18/00085

Kontrollutvalgets medlemmer:	Øystein Østgaard – leder May-Britt Sletten – nestleder Liv Engom Alf-Tore Pedersen Tom Strandberg
Ordfører:	Ordfører Sjur Strand
Revisor:	Hedmark Revisjon IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/ oppdr.ansv.forv.rev. Lina Høgås-Olsen/Laila Irene Stenseth/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Fungerende rådmann Torleif Lindahl Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS, Morten Alm Birkelid
Kopi av saklisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Sekretær:	Sekretariatsleder Torgun M. Bakken (Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 977 36 379, TorgunM.Bakken@gs-iks.no)
Invitert til sak:	Ordfører Sjur Strand til sak 28/19
Innkalt til sak:	Ordfører Sjur Strand til sak 29/19 Enhetsleder Uno Frivoll til sak 30/19 Fungerende rådmann Torleif Lindahl til sakene 31/19-36/19
Hele saklisten med vedlegg legges på	http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/ og på kommunens hjemmeside.

SAKSKART			Ca.tid for beh.	Hvem deltar
Saker til behandling				
27/19	19/00030-1	Sak K-27/19 Referater, orienteringer og diskusjoner.	08.15	
28/19	18/00065-19	Sak K-28/19 Samtale med ordføreren.	08.45	Ordfører

29/19	18/00115-30	Sak K- 29/19 Orientering om rådmannssaken.	09.15	Ordfører
30/19	18/00040-91	Sak K-30/19 informasjon om vedlikehold av eiendommer.	10.00	Frivoll
31/19	18/00020-16	Sak K-31/19 Årsregnskap/årsberetning 2018.	10.45	Rådmann/ Revisjon
32/19	18/00032-21	Sak K-32/19 Årsavslutningsbrev 2018.	11.15	Rådmann/ Revisjon
		Lunsj	11.45	
33/19	18/00040-92	Sak K-33/19 Samtale med rådmannen.	12.15	Rådmann
34/19	18/00040-93	Sak K-34/19 Etikk og varsling i kommunen.	13.00	Rådmann
35/19	18/00163-23	Sak K-35/19 Oppfølging av eierskapskontroll i Eskoleia AS.	13.30	Rådmann
36/19	18/00169-9	Sak K-36/19 Oppfølging av forvaltningsrevisjon barnevern.	13.45	Rådmann
		Pause	14.15	
37/19	19/00045-1	Sak K-37/19 Prosjektplan forvaltningsrevisjon saksbehandling teknisk.	14.30	Revisjon
38/19	19/00015-5	Sak K-38/19 Endelig bestilling selskapskontroll i GIR IKS.	15.00	Revisjon
39/19	18/00008-36	Sak K-39/19 Informasjon fra Hedmark revisjon.	15.15	Revisjon
40/19	18/00094-18	Sak K-40/19 Eventuelt.	15.45	
41/19	18/00095-16	Sak K-41/19 Evaluering av kontrollutvalgets møte.	16.00	

Øystein Østgaard (sign)
kontrollutvalgets leder

Kongsvinger, 2.5.19
Torgun M. Bakken
Sekretariatsleder

Arkivsak-dok. 19/00030-1
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-27/19 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

1. Oversikt over KS-saker.
2. Oversikt over FSK-saker.
3. Revisjonsberetning 2018, beboerregnskap.
4. Kontrollutvalgets tiltaksplan for 2019.

Fagstoff – Dette ble sendt ut før påske.

Saksframstilling:

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet og planutvalget – Øystein Østgård
 - Saker fra oppvekst – Tom Strandberg
 - Saker kultur-, miljø og integrering – Liv Engom
 - Saker fra næring og byutvikling – Alf Tore Pedersen
 - Saker fra helse og omsorg – May Britt Sletten
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- Oversikt over oppfølging av KU-saker, hva er mottatt og hva er restansene? En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker ligger på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/>.
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer (jf. OA og plan for FR).
- Kontrollutvalget fikk etter møtet 5.2.19 tilsendt en tilbakemelding fra rådmannen om rutiner for utviklingshemmede. Kontrollutvalget tar en diskusjon om de ønsker mer informasjon om dette.

Kommunestyremøter i Kongsvinger kommune 2019

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
7.2.19	001/18	Godkjenning av møteprotokoll	Vedlagt møteprotokoll godkjennes.
	002/18	19 Rapport forvaltningsrevisjon - Spesialundervisning	1. Kommunestyret tar rapportene om Spesialundervisning til orientering. 2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp følgende anbefalinger, som er gitt i rapporten a. Revisor anbefaler at Kongsvinger kommune, gjerne i den nye utdanningsstaben, undersøker om barnehagebarn får hjelp så raskt som de bør. b. Revisor anbefaler at Kongsvinger kommune legger til rette for at lærerne kan skrive IOP og årsrapport i et system med innlogging, som ivaretar elevens personvern. c. Revisor anbefaler Kongsvinger kommune å jobbe videre med å systematisere bruken av IOP gjennom skoleåret. d. Revisor anbefaler Kongsvinger kommune å diskutere om 1. mai er en hensiktsmessig frist for å skrive årsrapport. 3. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.8.19 4. Rapporten oversendes til Oppvekstkomiteen.
	003/18	Oppfølging av selskapskontroll i Eskoleia	Kommunestyret tar eiers tilbakemelding om oppfølging av anbefalinger i eierskapskontrollen til orientering og ber kontrollutvalget følge opp saken igjen i løpet av våren 2019.
	004/18	Revidering av plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020	Kommunestyret vedtar revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020 med de prioriteringene som går fram av plan for forvaltningsrevisjon, pkt. 2.1
	005/18	Kontrollutvalgets årsplan for 2019	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2019 til orientering.
	006/18	Samarbeidsavtale mellom Kongsvinger idrettsråd og Kongsvinger kommune	Vedlagte forslag til samarbeidsavtale mellom Kongsvinger idrettsråd og Kongsvinger kommune godkjennes.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	007/18	Prioritering av søknader - nasjonal tilskuddsordning for inkludering av barn i lavinntektsfamilier	Prioritert rekkefølge av 5 innkomne søknader på nasjonal tilskuddsordning for inkludering av barn i lavinntektsfamilier 2019 til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet(Bufdir) gjennom Kongsvinger kommune: 1. Sommeraktiviteter for barn og ungdom 2. Glåmdal Krisesenter 3. Morgendagens oppfinnere 4. Ung og interessert – temakvelder 5. MedNatur Kongsvinger
	008/18	Boligforvaltning i Kongsvinger kommune	Utredning av fremtidig modell for boligforvaltning og eventuell revidert samarbeidsavtale mellom kommunen og Kongsvinger boligstiftelse avventes til en lovligheitsvurdering av boligstiftelsen er gjennomført. · Lovlighetskontroll skal være gjennomført innen 1. juni. Formannskapet holdes løpende orientert.
	009/18	Bredbåndstrategi for Kongsvinger kommune	Vedlagte bredbåndstrategi for Kongsvinger kommune vedtas. 2. Det bevilges 11,2 mill kr fra disposisjonsfond til gjennomføring av strategien. Tilskudd fra fylkeskommunen og NKOM skal redusere kommunens bidrag tilsvarende. 3. Kongsvinger kommune søker deltagelse i EU-initiativet WiFi4EU. Hensikten med dette initiativet er å kunne gi innbyggerne gratis tilgang til internett i offentlige steder som parker, biblioteket, rådhuset, buss og togstasjon, helsesenteret osv.
	010/18	Overordnet beredskapsplan for Kongsvinger kommune og Plan for beredskapsøvelser i Kongsvinger kommune	Kommunestyret vedtar «Overordnet beredskapsplan for Kongsvinger kommune» og «Plan for beredskapsøvelser i Kongsvinger kommune». 2. Planene legges til grunn for det videre beredskapsarbeidet i kommunen.
	011/18	Personvernombud i Kongsvingerregionen - vertskommunesamarbeid	Kommunestyret vedtar at personvernombudets rolle ivaretas ved vertskommunesamarbeid med følgende deltakende kommuner: Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal og Åsnes. Samarbeidet etableres i medhold av kommunelovens § 28-1a. 2. Kongsvinger kommune blir vertskommune for samarbeidet. 3. Kommunestyret godkjenner at samarbeidet etableres som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28 – b 1. 4. Vedlagt

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			samarbeidsavtale godkjennes. 5. Rådmannen skal følge opp samarbeidsavtalen og delegeres all administrativ myndighet knyttet til personvernombudets rolle i Kongsvinger kommune. 6. Iverksettningstidspunktet settes til 1. desember 2018.
	012/18	Reguleringsplan 201604 Brandval sag - Detaljregulering - Sluttbehandling	Reguleringsplan "201604 Brandval sag", med plankart datert 21.11.2018 og tilhørende bestemmelser, sist revidert 21.11.2018, vedtas med hjemmel i plan- og bygningsloven § 12-12. Planbeskrivelsen er datert 16.05.2018.
	013/18	Reguleringsplan 201802 Fv. 395 Kongevegen, gang- og sykkelveg - detaljregulering - sluttbehandling	Reguleringsplan 201802 «Fv. 395 Kongevegen, gang- og sykkelveg», datert 22.06.2018, revidert 22.10.2018, med tilhørende bestemmelser, datert 19.10.2018, vedtas i medhold av plan- og bygningsloven § 12-12. Planbeskrivelsen er datert 01.12.2018.
	014/18	Næringsområde Føsker - Kletta - Etablering av infrastruktur i forbindelse med tomteutvikling	Det bevilges 2 millioner kroner fra næring og eiendomsutviklingsfondet til opparbeidelse av stikkveg i Mårvegen. Rådmannen bes legge frem en sak om prisstrategi for næringstomter til politisk behandling.
	015/18	Oppfølging av eierrollen i Kongsvinger kommune	Det etableres et administrativt eiersekretariat i Kongsvinger kommune med virkning fra 1.6.2019. · Eiersekretariatet inkluderer aksjeselskaper (AS), interkommunale selskaper (IKS) og vertskommunesamarbeid der hvor det foreligger en folkevalgt nemnd. · Sekretariatets oppgaver er: · Å saksbehandle og tilrettelegge for politiske vedtak i eiersaker. Dette ivaretas ved at det legges fram saker av særlig prinsipiell karakter til drøfting i Formannskapet før saker behandles i representantskap eller generalforsamling. · Å etablere og følge opp retningslinjer for kontroll og evaluering i selskapene. · Å bistå ordfører og andre i å utøve eierstyring på vegne av kommunen, herunder forberede og delta i generalforsamlinger og representantskap, samt rådmannens deltakelser på eiermøter som støtte for ordfører/ kommunens representant. · Å ivareta dialog mellom kommunen og selskapene utenom

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			generalforsamling og representantskap, herunder dialogmøter med Formannskapet. · Vedlikehold av kommunens eiermelding, og legge denne fram for politisk behandling årlig. · Deltakelse i regionens arbeid med felles retningslinjer for god selskapsstyring.
	016/18	19 Kommunikasjonsstrategi Kongsvinger kommune 2019 - 2021	Kommunikasjonsstrategi for Kongsvinger kommune 2019 – 2021 vedtas.
	017/18	Ekspropriasjon av arealer for å gjennomføre reguleringsplan 201603 - Løvenskiold terrasse	Til gjennomføring av reguleringsplan 201603 – Løvenskiold terrasse vedtar Kongsvinger kommune med hjemmel i plan- og bygningsloven § 16-2 å ekspropriere deler av gnr/bnr 51/4, 51/30 og 51/40 i henhold til reguleringskart, reguleringsbestemmelser og detaljkart for den enkelte eiendom, henholdsvis W06, W02 og W01. 2. Kongsvinger kommune vedtar å begjære skjønn til fastsettelse av erstatning for grunn og rettigheter som erverves ved vedtaket i punkt 1. 3. Kongsvinger kommune vedtar å søke Fylkesmannen i Hedmark om forhåndstiltredelse i medhold av oreigningsloven § 25.
	018/18	Strategi for Helse- og omsorg i Kongsvinger kommune	Det utarbeides strategiplaner i fem strategidokumenter for fremtidens helse og omsorgstjenester: 1. Pleie - og omsorg i et «hjemme best»-perspektiv. Ferdigstilles mai 2019 2. Sykehjem og heldøgnsomsorg. Ferdigstilles mai 2019 3. Psykiatri og rusomsorg. Ferdigstilles juni 2019 4. Tjenester til utviklingshemmede. Ferdigstilles juni 2019 5. Forebyggende tjenester til barn, unge og voksne, - tidlig innsats. Ferdigstilles høst/vinter 2019/2020 Strategidokumentet rulleres hvert år.
	019/18	Orientering om BPA og tjenestekonsesjon	Kongsvinger kommunestyre tar sak om felles utlysning av tjenestekonsesjoner BPA til orientering.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	020/18	Trygghetsalarmer	Kongsvinger kommunestyre tar informasjon om trygghetsalarmer til orientering.
	021/18	Oppfølging av politiske vedtak 2. halvår 2018	Rådmannens oppfølging av vedtak for 2.halvår 2018 i planutvalg, formannskap og kommunestyre tas til orientering. Rådmannen utarbeider en rutine for å rapportere status på eldre vedtak med status gul og rød, som også fremlegges ved kvartalsrapportering.
	022/18	Suppleringsvalg - Valg av nytt medlem til Eldrerådet i Kongsvinger kommune	Som nytt medlem til Eldrerådet, fra kommunestyrets medlemmer hvor representanten også skal være medlem i Helse og omsorg, velges Lennart Høgberg, FRP.
	023/18	Valg av representanter og vararepresentanter til Glåmdal brannvesen IKS etter revidering av selskapsavtale	Det velges følgende representanter og vararepresentanter til Glåmdal brannvesen IKS: Representanter: Margrethe Haarr, SP, og Jens Njosen, H Vararepresentanter: Hans Reum, AP, og Reidun Hagerud, PP
	024/18	Referatsaker Interpellasjoner	Referatsakene tas til orientering.
14.3.19	025/18	Godkjenning av møteprotokoll	
	026/18	Digital plattform for frivillighet i Kongsvinger kommune	Kongsvinger kommune skal satse på en digital plattform for frivillighet. · Rådmannen nedsetter en arbeidsgruppe for utarbeidelse av kravspesifikasjoner for etablering av en digital plattform for frivillighet. Arbeidsgruppen skal også undersøke EUprosjektet om frivillighet i helse- og omsorgstjenestene der seks land samarbeider inkludert Norge og hvor Vennesla kommune og Universitet i Agder var med i prosjektet. Arbeidsgruppen skal undersøke prosjekterfaringer med tanke på etablering av en digital plattform for frivillighet for Kongsvinger kommune som kan dekke flest mulig av kommunens tjenesteområder. Arbeidet ferdigstilles innen 01.06.19, slik at de økonomiske konsekvenser kan vurderes lagt inn i budsjettrevideringen i juni. I arbeidsgruppen bør frivilligheten/brukergrupper bli invitert med til å delta. · Rådmannen bes vurdere oppstart av et pilotprosjekt høsten 2019. · Den digitale plattformen bør på sikt dekke flere behov innenfor frivillighet, som for eksempel (lista er ikke uttømmende). · Gjøre det enklere for at flere kan bo hjemme lengre ved at det kan

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			«bestille» kvalitetssikret frivillighet til ulik bistand for enkle arbeidsopprdrag, samtaler, lesestunder · Gjøre at SFO/skoler/barnehager kan knytte kontakt med frivilligheten, til samarbeid med lag og foreninger og deres aktiviteter, foredrag, leksehjelp · Styrke møteplasser og arbeid i lag og foreninger ved at det gjøres enklere å utforske, bestille innslag og opplevelser av ulik karakter · Utvikle samarbeidet og tilbudet med frivilligheten, BUA og kommunens institusjoner hvor en har en tilbyder – bestiller funksjon. · Rådmannen bes vurdere en trinnvis utrulling av den digitale plattformen.
	027/18	Endringer i vedtekter - Hedmark Energis nettinvesteringsfond	Kongsvinger kommune gir sin tilslutning til endring i vedtektene for Stiftelsen Hedmark Energis Nettinvesteringsfond som åpner opp for tilskudd til bredbåndsutbygging i tillegg til kraftutbygging.
	028/18	Kontrollutvalgets statusrapport 2. halvår 2018	Ubenyttede timer på til sammen 323 timer tilføres kontrollutvalgets budsjett for 2019, for kjøp av revisjonstjenester i Kongsvinger.
	029/18	Kontrollutvalgets årsrapport 2018	Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2018 til orientering.
	030/18	Medlemskap i Utmarkskommunenenes Sammenslutning	· Kongsvinger kommune søker om medlemskap i Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS). Medlemskontingenten for 2019 på 45.000 kr dekkes av disposisjonsfond. · Medlemsskapet evalueres etter to år.
	031/18	Prosess for vurdering av ungdomstrinnet på Austmarka barne - og ungdomsskole versus Kongsvinger ungdomsskole	Proessen med vurdering av ungdomstrinnet på Austmarka barne - og ungdomsskole i Kongsvinger kommune gjennomføres høsten 2019 og være klar til budsjett 2020 og økonomiplan 2021 – 2023 arbeidet.
	032/18	Retningslinjer for Kommunalt tilskudd til tettstedutvikling	Forslaget til retningslinjer for kommunalt tilskudd til tettstedutvikling datert 04.02.19 godkjennes. · Retningslinjene tas opp til evaluering etter første runde med tildeling av tilskudd
	033/18	Revidering av budsjett 1 / 2019	Se protokoll

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	034/18	Støtte fra brannsikringsfondet	Eier av eiendommen g.nr. 73, b.nr. 368 i Øvrebyen tildeles støtte til dekning på inntil 60 % av utgiftene til brannsikringstiltak fra brannsikringsfondet. Støtten utgjør kr. 200.000.
	035/18	Politiske verv ut perioden 2015-2019 - Opprykk etter medlem som trer endelig ut	Som fast medlem til kommunestyret for perioden 2015 – 2019 rykker 1.vara Rune Monsen inn. · Som fast medlem til Planutvalget for perioden 2015 – 2019 rykker 1.vara Rune Monsen inn.
	036/18	Referatsaker	Referatsakene tas til orientering.
	037/18	Reiselivsutvikling	Kongsvinger kommune gir ikke tilskudd til drift av turistinformasjon i 2019. 2. Kongsvinger kommune styrker destinasjonsarbeidets digitale satsning i Kongsvinger med kr. 200 000 i 2019
11.4.19	038/18	Godkjenning av møteprotokoll	Møteprotokoll godkjennes
	039/18	039/19 Bofellesskap for mennesker med demenssykdom	Tidligere vedtatt framdriftsplan opprettholdes, dette med utgangspunkt i en rekke behandlinger i både Komite for Helse og omsorg og i Kommunestyret, senest i sak 109/19 den 8/11-18. · Vedtaket var enstemmig og pkt. 1 lyder: Vedtak i KS sak 052//18 opprettholdes: Flytting til Holt skal ikke medføre forsinkelser ut fra tidligere plan om antatt byggestart 2.kvartal 2019, byggetid 12-15 mnd., og ferdigstilles mars-okt. 2020. · Komite for helse og omsorg skal fortløpende ha orientering i saken. · Eldrerådet skal ha fortløpende orientering i saken. · Kommunestyret ber rådmannen vurdere om det vil være hensiktsmessig å ha produksjonskjøkken i det nye bofellesskapet for mennesker med demenssykdom. Denne vurderingen skal ikke skape noen ytterligere forsinkelser for prosjektet.
	040/18	040/19 Eidsiva Energi AS - Transaksjon med Hafslund E-CO AS	Kongsvinger kommune stemmer for at Eidsiva Energi AS ("Eidsiva") inngår transaksjonsavtalen med Hafslund E-CO AS vedrørende sammenslåing av partenes produksjons- og nettvirksomheter ("Transaksjonsavtalen") når denne saken behandles på Eidsivas generalforsamling. 2. Kongsvinger kommune godkjenner etablering av Innlandet Energi Holding AS ("IEH") som skal være et felles eierselskap for de av dagens aksjonærer i Eidsiva som overfører sine aksjer i Eidsiva til IEH. Selskapet skal etableres av Eidsiva eller av en av aksjonærene

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			og skal ha et eierforhold som vil tilsvare dagens eierforhold i Eidsiva mellom de aksjonærene som overfører sine aksjer i Eidsiva til IEH. Kommunen skal blant annet: · Stemme for at aksjene i IEH utdeles som utbytte fra Eidsiva (dersom selskapet etableres av Eidsiva og ikke av en av aksjonærene). - Hver aksjonær i Eidsiva som skal overføre aksjer i Eidsiva til IEH skal få forholdsmessig samme eierskap i IEH som eierforholdet mellom de aksjonærene i Eidsiva som skal overføre aksjer i Eidsiva til IEH. - Dersom ikke alle aksjonærer i Eidsiva skal overføre sine aksjer til IEH, kan det i stedet deles ut et kontantutbytte som setter de relevante aksjonærene i stand til å erverve aksjene i IEH fra Eidsiva og utbyttet skal da benyttes til dette. · Inngå avtale om salg av kommunens aksjer i Eidsiva til IEH mot en fordring på IEH. · Stemme for innfrielsen av fordringen nevnt ovenfor gjennom konvertering av fordringen til egenkapital i IEH ved en kapitalforhøyelse, og tegne seg for sin andel av kapitalforhøyelsen. 3. Kongsvinger kommune vedtar å stemme for at IEH · inngår avtaler tilknyttet etableringen av IEH og transaksjonene med Hafslund ECO AS hvor IEH er part, herunder Transaksjonsavtalen, samt aksjonæravtalene for IEH, Eidsiva og det selskapet som skal videreføre produksjonsvirksomhetene til Hafslund E-CO og Eidsiva (som vil være E-CO Energi AS med mindre annet avtales) og · stemmer for ethvert generalforsamlingsvedtak i Eidsiva som er nødvendige for å gjennomføre Transaksjonsavtalen, herunder vedtak om nødvendige kapitalforhøyelser og vedtektsendringer. 4. Kongsvinger kommune vedtar å samtykke til at gjeldende aksjonæravtale(r) for Eidsiva termineres i forbindelse med gjennomføring av Transaksjonsavtalen. 5. Kongsvinger kommune vedtar å inngå aksjonæravtaler for IEH og Eidsiva. 6. Kongsvinger kommune vedtar å gi styret i Eidsiva fullmakt til å ferdigstille og gjøre eventuelle nødvendige justeringer i avtaleverket tilknyttet etableringen av IEH og transaksjonene med Hafslund E-CO AS. 7. Kongsvinger kommune vedtar å gi ordfører eller den han/hun bemyndiger fullmakt til på vegne

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			av Kongsvinger kommune å: · representere kommunen og å stemme for kommunens aksjer på enhver generalforsamling i Eidsiva og IEH som avholdes i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av punktene i) – vi) ovenfor og Transaksjonsavtalen; · godkjenne og undertegne nye aksjonæravtaler for IEH og Eidsiva, avtale om salg av aksjer i Eidsiva til IEH og ethvert annet dokument som det etter fullmektigens syn er nødvendig eller ønskelig at godkjennes og/eller undertegnes i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av punktene i) – vi) ovenfor og Transaksjonsavtalen; og · tegne kommunens andel av kapitalforhøyelsen i IEH, samt utføre enhver annen handling som det etter fullmektigens syn er nødvendig eller ønskelig at utføres i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av punktene i) – vi) ovenfor og Transaksjonsavtalen.
	041/18	041/19 Forebyggende tiltak barn og unge 2019-2022	Evalueringen tas til orientering. · Tiltakene skal evalueres årlig. · Disse tiltakene prioriteres i 2019: · AltMuligdagen (vår og høst) · Sommerjobb for ungdom - 15.-16. år · GjørDet! - forestillingen · Sommermysterium · Kriminalitetsforebyggende tiltak · Trivselsledere på ungdomsskolen · Tiltakskordinator 10 % organisering avforebyggende tiltak · Trivselstiltak elever videregående skoler · Livet på timeplanen herunder Fuelbox-ungdomsskolen (KUSK) · Livet på timeplanen herunder Fuelbox-barneskolen (pilot Langeland skole)
	042/18	042/19 Forskrift om vann- og avløpsgebyr	Vedlagte «Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, GIVAS IKS» vedtas som lokal forskrift om vann- og avløpsgebyrer for Kongsvinger kommune, jfr lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg § 5 og forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnig av forurensing (forurensningsforskriften) kapittel 16.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	043/18	043/19 Høringsuttalelse - Endring av vedtekter for KS - representasjon til Fylkesmøter og Landsting	Kongsvinger kommune støtter forslag til endring av vedtekter for KS vedrørende representasjon til Fylkesmøter og Landsting.
	044/18	044/19 Kjøkkendrift Kongsvinger - Prosjekt matlukt i institusjoner	Avsatte midler i budsjett 2019, kr. 500 000, benyttes inneværende år for oppstart av oppgradering til produksjonskjøkken, herunder produksjon av middagsmat, ved sykehjem/ HDO i Kongsvinger kommune, med utgangspunkt i utsatt sak fra Komite for helse og omsorg i januar 2019. · Det utarbeides en konkret plan, med kostnadsoverslag for videreføring og drift, for neste budsjettperiode. Denne planen legges fram for komité for Helse- og omsorg 27.08.2019. · Innkjøp av nytt servise prioriteres ikke. · Forslag om samarbeid med Sentrum videregående skole støttes. · Komite for Helse og omsorg skal ha fortløpende orientering i saken.
	045/18	045/19 Kommunale kontorfasiliteter i rådhuset og på Rasta	Planen om å arealeffektivisere rådhuset innenfor vedtatt budsjetttramme godkjennes med disse forutsetningene: · Ved ombygging skal det ikke legges til rette for et påbygg på rådhusets østre del · Rådmann legger fram i egen sak, hvilke tiltak som skal iverksettes. Saken skal også inneholde kostnadsoverslag og tidsplan. · Det forutsettes en bred involvering av de tillitsvalgte og de ansatte som blir berørt, gjennom hele prosessen. 2. Rådmannen bes gå i dialog med Kongsvinger Kompetanse og Næringscenter AS vedrørende oppsigelse av leieavtalen av kontorlokalene på Rasta fra 2025. 3. Rådmann skal undersøke muligheten for å leie mer sentrumsnære kontorlokaler, hvis kommunen har behov for flere kontorlokaler etter 2025. Dette for å følge opp intensjonene i Kongsvinger 2050, vedrørende øke antallet kontorarbeidsplasser i sentrum.
	046/18	046/19 Lokal læreplan for Kulturskolen i Kongsvinger 2019	Saken sendes gjennom ny behandling slik at også komité for oppvekst får saken før behandling i kommunestyret
	047/18	Ny ledningsforskrift om saksbehandling i forhold til gravearbeider og legging av ledning i grunnen	Orientering om den nye ledningsforskriften fra 01.01.2018 tas til etterretning.

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
	048/18	048/19 Prosess for vurdering av ungdomsskoletrinnet på Austmarka skole	Kongsvinger kommunestyre tar prosessenplanen for vurdering av ungdomstrinnet på Austmarka barne- og ungdomsskole til orientering. · Funksjonshemmedes råd bør istedenfor Eldrerådet være involvert. · Prosessen bør også ta inn grunnlagsdokumentasjon for en ungdomsskole (se tidligere saksframlegg om KUSK). · Komite for oppvekst får orientering i hvert møte gjennom prosessen.
	049/18	049/19 Reguleringsplan 201803 Fv. 391 Bæreiavegen, Blomstervegen - Utsiktsvegen, detaljregulering - sluttbehandling	Reguleringsplan 201803 «Fv. 391 Bæreiavegen, Blomstervegen - Utsiktsvegen», datert 07.02.2019, med tilhørende bestemmelser datert 07.02.2019, vedtas i medhold av plan- og bygningsloven § 1212.
	050/18	050/19 Sammenslåing av Sekretariatet for kontrollutvalgene i SørØsterdal med Glåmdal sekretariat IKS	1. Glåmdal sekretariat IKS og Sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal slås sammen til ett selskap, dvs. at kommunene Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil og Åmot tas opp som eiere i Glåmdal sekretariat IKS. 2. Sammenslåingen forutsetter at alle sju nåværende kommuner i Glåmdal sekretariat IKS slutter seg til dette. 3. Dersom en eller flere av eierne i Glåmdal sekretariat IKS ikke ønsker å delta i det nye selskapet, slås ikke selskapene sammen og Glåmdal sekretariat IKS videreføres som i dag. 4. Styrene i de to selskapene nedsetter en arbeidsgruppe som lager utkast til selskapsavtale, som behandles i alle 12 eierkommunene. 5. Glåmdal sekretariat IKS får nytt navn, som blir bestemt ved behandling av selskapsavtalen. 6. Selskapet har sitt hovedkontor på Kongsvinger og et avdelingskontor i Sør-Østerdal. 7. Tidspunktet for sammenslåingen blir bestemt ved behandling av selskapsavtalen. 8. Den nåværende ansatte i Sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal blir overført til selskapet iht. arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse. 9. Det forutsettes likelydende vedtak i alle kommunestyrene. 10. Kongsvinger kommune forutsetter at fusjonen gir

Dato	Saksnr	Sakstittel	Vedtak
			dagens eiere av Glåmdal sekretariat IKS rimeligere tjenester enn i dag. 11. Vi ber om at arbeidet med å finne flere samarbeidspartnere intensiveres for å styrke det faglige miljøet.
	051/18	051/19 Skatteoppkrevers årsrapport for 2018 og kontrollrapport fra Skatteetaten	Skatteoppkrevers årsrapport/årsregnskap for 2018 og Skatteetatens kontrollrapport tas til orientering
	052/18	052/19 Søknad om tilskudd til Erik Werenskiolds eventyrlige verden	Prosjektgruppen Erik Werenskiolds eventyrlige verden innvilges et tilskudd på kr. 125.000 til utarbeidelse av forprosjekt, jfr kommunestyresak 139/18. 2. Tilskuddet kommer som et tillegg til tilskuddet innvilget i kommunestyresak 124/18 på kr. 125.000. 3. Kommunen tar stilling til de mer prinsipelle spørsmålene prosjektgruppen ber om svar på når forprosjektet foreligger.
	053/18	053/19 Tjenester innen rus og psykiatri i Kongsvinger kommune	Kommunestyret tar kommunens tjenester for innbyggere med psykisk sykdom og rusproblematikk til orientering. · Kommunestyret avventer en konkret tiltaksplan for videre arbeid med rus og psykiatri i strategidokument nr. 3 i Strategiplan for fremtidens helse- og omsorgstjenester, ferdigstilt i juni 2019, ref. vedtak i KS 018/19. · Rådmannen bes legge fram hvordan kommunen skal oppfylle kravene knyttet til samhandlingsreformen.
	054/18	054/19 Utnevning av vigsler	Saken utsettes til neste kommunestyremøte. Rådmannen bes om å finne et nytt forslag til vigsler til dette møtet.
	055/18	055/19 Arbeidsforhold i Kongsvinger kommune	Avtale mellom Kongsvinger kommune og Gry Sjødin Neander godkjennes.
	056/18	056/19 Konstituert rådmann	Torleif Lindahl konstitueres som rådmann inntil videre.

KONGSVINGER KOMMUNE

INNKALLING FOR FORMANNSKAP

Møtedato: 06.03.2019
Møtested: Lille festsal på Rådhuset
Møtetid: Kl 15:00

Eventuelle forfall meldes i møteportalen eller til tlf. 41 64 25 25

SAKLISTE

Sak nr.	Sakstittel
	Orienteringer
015/19	Godkjenning av møteprotokoll
016/19	Reiselivsutvikling
017/19	Medlemskap i Utmarkskommunenenes Sammenslutning
018/19	Digital plattform for frivillighet i Kongsvinger kommune
019/19	Prosess for vurdering av ungdomstrinnet på Austmarka barne - og ungdomsskole versus Kongsvinger ungdomsskole
020/19	Kommuneplanens arealdel 2019 - 2030 - førstegangsbehandling for utleggelse til høring og offentlig ettersyn
021/19	Parkeringsstrategi - offentlig ettersyn
022/19	Revidering av budsjett 1 / 2019
023/19	Støtte fra brannsikringsfondet
024/19	Endringer i vedtekter - Hedmark Energis nettinvesteringsfond
025/19	Referatsaker

Kongsvinger, 27/2-2019

Sjur Strand
 Ordfører

KONGSVINGER KOMMUNE

INNKALLING FOR FORMANNSKAP

Møtedato: 20.03.2019
Møtested: Lille festsal på Rådhuset
Møtetid: Kl 09:00

Eventuelle forfall meldes i møteportalen eller til tlf. 41 64 25 25

SAKLISTE

Sak nr.	Sakstittel
027/19	Godkjenning av møteprotokoll
	Orientering

Kongsvinger, 13.03.2019

Sjur Strand
Ordfører

KONGSVINGER KOMMUNE

INNKALLING FOR FORMANNSKAP

Møtedato: 07.04.2019
Møtested: Rådhuset
Møtetid: Kl 13:00

Agenda: Arbeidsforhold i Kongsvinger kommune

Kongsvinger, 05.04.2019

Sjur Strand
Ordfører

KONGSVINGER KOMMUNE

INNKALLING FOR FORMANNSKAP

Møtedato: 08.04.2019
Møtested: Formannskapssalen
Møtetid: Kl 15:30

Eventuelle forfall meldes i møteportalen eller til tlf.

Agenda: Arbeidsforhold i Kongsvinger kommune

Kongsvinger, 08.04.2019

Sjur Strand
Ordfører

KONGSVINGER KOMMUNE

INNKALLING FOR FORMANNSKAP

Møtedato: 11.04.2019
Møtested: Formannskapssalen
Møtetid: Kl 08:00

Eventuelle forfall meldes i møteportalen eller til tlf. 41 64 25 25

Agenda: Arbeidsforhold i Kongsvinger kommune

Kongsvinger, 08.04.2019

Sjur Strand
Ordfører

Langelandhjemmet
Valhallvegen 1

2214 Kongsvinger

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

UAVHENGIG REVISORS BERETNING OM BEBOERREGNSKAPER VED LANGELANDHJEMMET

Konklusjon

Vi har revidert Langelandhjemmet sine beboerregnskaper for 2018 for 16 beboere som ikke er i stand til å disponere egne midler.

Etter vår mening er beboerregnskapene for 2018 i det alt vesentlige avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet*. Vi er uavhengige av sykehjemmet i samsvar med de etiske kravene som er relevante for vår revisjon av beboerregnskapet i lov og forskrift, og vi har overholdt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Presisering – Grunnlag for regnskapsavleggelse og begrensning av distribusjon og bruk

Beboerregnskapene er utarbeidet med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven § 12-4 og forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon og i helseinstitusjon i spesialisthelsetjenesten. Som et resultat av dette anses ikke regnskapet å være egnet for andre formål. Vår uttalelse er utelukkende beregnet på Langelandhjemmet, beboerne og beboernes nærmeste pårørende/verge, og skal ikke distribueres til eller brukes av andre. Vår konklusjon er ikke modifisert som følge av dette.

Ledelsens og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll, sitt ansvar for regnskapet

Langelandhjemmets ledelse er ansvarlig for utarbeidelsen av beboerregnskapene i samsvar med forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon og i helseinstitusjon i spesialisthelsetjenesten, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av regnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for hvorvidt beboerregnskapene ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av dette regnskapet.

Som en del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer og anslår vi risikoene for at regnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil, utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere disse risikoene, og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter, er høyere enn risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes feil, ettersom misligheter kan innebære fordekt samarbeid, forfalskning, tilsiktede utelatelser, feil i erklæringer eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av sykehjemmets interne kontroll.
- Evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene og de tilhørende tilleggsopplysningene som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige.

Vi kommuniserer med sykehjemmets ledelse blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Løten, den 8. april 2019

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Ellen Enger
konsulent

Kopi uten vedlegg: Kontrollutvalget
 Rådmann

Vedlegg – oversikt over beboerregnskap m/kommentarer fra revisor, U.off. jf. Off.lov § 13 og Fvl. § 13.1.1

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

TILTAKSPLAN 2019

KONTROLLUTVALGET I
KONGSVINGER KOMMUNE

Revidert 11.4.19

Glåmdal sekretariat IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	- Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. - Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. - Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): - Saker fra formannskapet – Øystein Østgaard - Saker fra oppvekst – Tom Strandberg - Saker kultur-, miljø og integrering – Liv Engom - Saker fra næring og byutvikling – Alf-Tore Pedersen - Saker fra helse og omsorg – May Britt Sletten - Saker planutvalget - Øystein Østgaard - Øystein Østgaard og May Britt Sletten er kontrollutvalgets representanter i kommunestyret.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	- Samtale med ordfører og rådmann. - Rapporteringer fra rådmannen: - Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. - Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). - Oppfølging av kommunestyrevedtak (hvert halvår) - Sykefravær. - Tilsynssaker. - Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). - Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse (en oppdatert oversikt ligger på http:// www.gsi.no/kontrollutvalgene/kongsvinger-kommune/ (under «Sentrale dokumenter) - Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging (sekretariatet utarbeider oversikt).
Aktuell informasjon	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte.
Tirsdag 5.2.19	- Oppfølging av KS-saker, ikke oppfulgte saker - Informasjon om rutiner for journalføring og arkivering, eks. e-poster. - Rådmann: Tall rundt rapportering og rutiner for søking av tilskudd av psykisk utviklingshemmede og ressurskrevende brukere i kommunen. - Rådmannen bes om å orientere om den nye organisasjonen. - Informasjon om barnefattigdom. - Kontrollutvalget tar en diskusjon om de skal initiere en sak om det eksterne varslingssekretariatet og habiliteten rundt dette. - Informasjon fra rådmannen, jf. KU-sak 78/18 og 79/18.
Tirsdag 19.3.19	- Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2018 og kontrollrapport fra Skatteetaten. - Informasjon fra kvalitetsrådgiver innen helse og omsorg. - Tilsynsrapport helse og omsorg (rus/psykiatri). - Vevstad: Jf. sak 63/18 resultater av planer for forebygging av mobbing (møte på Marikollen skole) - Informasjon om informasjonssikkerhet (Tom Strandberg)
Tirsdag 14.5.19	- Informasjon fra GIVAS, vann og avløp, lekkasjer og kvalitet (møte på GIVAS) (utsettes til neste møte). - Oppfølging tilsyn arkiv? - Informasjon om vedlikehold av eiendommer. - Orientering fra rådmannen om seminarer om Mindfulness. - Informasjon om startlån og mulig mislighold (jf. KU-sak 3/19). - Etikk og varsling i kommune (fellessak i alle kontrollutvalgene).
Tirsdag 3.9.19	- Informasjon om prosjektet «Kultur for læring». - Informasjon fra GIVAS, vann og avløp, lekkasjer og kvalitet (møte på GIVAS).
Tirsdag 26.11.19	
2020	Resultater av arbeid med planer for forebygging av mobbing.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
	Resultater av nytt verktøy for tverrfaglig samarbeid barn/unge (BTI)

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg..
Tirsdag 5.2.19	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2017.
Tirsdag 19.3.19	
Tirsdag 14.5.19	- Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2018. - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2018.
Tirsdag 3.9.19	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2019 (ev. i neste møte)
Tirsdag 26.11.19	
2020	Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2019, med foreløpig informasjon om oppfølging av årsavslutningsbrevet for 2018.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg
Tirsdag 5.2.19	
Tirsdag 19.3.19	Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2019-2020.
Tirsdag 14.5.19	- Prosjektplan forvaltningsrevisjon saksbehandling teknisk. - Oppfølging av forvaltningsrevisjon – Barnevern (innen 1.4.19)
Tirsdag 3.9.19	Oppfølging av forvaltningsrevisjon – Spesialundervisning (jf. KS-sak 002/19).
Tirsdag 26.11.19	
2020	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg
Tirsdag 5.2.19	Bestilling av selskapskontroll i tråd med plan for 2018-2019.
Tirsdag 19.3.19	- Oppfølgingsrapport selskapskontroll Promenaden AS. - Prosjektplan forvaltningsrevisjon i GIR IKS.
Tirsdag 14.5.19	- Ytterligere oppfølging av selskapskontroll i Eskoleia AS, eieroppfølgingen. - Diskusjoner om prosjektplan GIR IKS, kan det knyttes eks. effektivitet inn i bestillingen?
Tirsdag 3.9.19	
Tirsdag 26.11.19	
2020	
2021	Vurdering av FR i Promenaden AS, jf. KU-sak 19/19.

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov.

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonens plan for Kongsvinger kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
Tirsdag 5.2.19	- Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2018, jf. NKRFs veiledere. - Oppdragsansvarlige revisorers habilitetserklæring for Kongsvinger kommune for 2019. - Oppdragsavtale for Kongsvinger kommune 2019. - Statusrapport oppdragsavtale for 2018, andre halvår (31.12.18).
Tirsdag 19.3.19	•
Tirsdag 14.5.19	•
Tirsdag 4.9.19	• Statusrapport oppdragsavtale 1. halvår 2019 (30.6.19)
Tirsdag 27.11.19	•

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18. Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
Tirsdag 5.2.19	•
Tirsdag 19.3.19	•
Tirsdag 14.5.19	•
Tirsdag 4.9.19	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2020 behandles kontrollutvalget.
Tirsdag 27.11.19	•

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6.
Tirsdag 5.2.19	- Kontrollutvalgets årsrapport for 2018 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling. - Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. - Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.
Tirsdag 19.3.19	•
Tirsdag 14.5.19	•
Tirsdag 4.9.19	•
Tirsdag 27.11.19	• Kontrollutvalgets årsplan for 2020 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering.

Arkivsak-dok. 18/00065-19
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-28/19 SAMTALE MED ORDFØREREN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Sjur Strand til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Arkivsak-dok. 18/00115-30
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-29/19 ORIENTERING OM RÅDMANNSSAKEN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar ordførerens redegjørelse til orientering.

Vedlegg:

1. Brev fra 27 leder i Kongsvinger kommune. (unntatt offentlighet iht. off.lova § 13, jf. fvl. § 13 1. ledd, nr. 1) (brevet blir sendt medlemmene i posten).

Saksframstilling:

Kommunens innbyggere fikk 7.4.19 se følgende oppslag i Glåmdalen:

Massivt leder-opprør i Kongsvinger: Krever at rådmann og kommunalsjef fjernes

Dette kom som en stor overraskelse på kontrollutvalget og sikkert også mange andre. Sekretariatet har innhentet brevet og dette sendes kontrollutvalget. Det som mange stiller spørsmål ved, er hvorfor 27 ledere går til et slikt skritt å sende brev til politikerne, uten å gå veien om ordinære varslingsrutiner.

Kontrollutvalget ber derfor om at ordføreren orienterer som saken, slik han kjenner den. Ordfører forholder seg i utgangspunktet kun til rådmannen og derfor har vi også bedt fungerende rådmann (sak 33/19) om en orientering om saken rundt kommunalsjefen.

Saken vil bli foreslått behandlet for lukkede dører iht. koml. § 31 nr. 3.

Arkivsak-dok. 18/00040-91
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-30/19 INFORMASJON OM VEDLIKEHOLD AV EIENDOMMER.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sitt tilsyn, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet, og i den forbindelsen ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene i kommunen.

Kontrollutvalget har sagt i sin tiltaksplan at de ønsker en orientering om vedlikehold av eiendommer i kommunen. Hvilke planer har kommunen for vedlikehold, hvordan følges disse opp og hva er eventuelt vedlikeholdsetterslepet?

Vi har bedt enhetsleder Uno Frivoll komme og orientere i saken.

Arkivsak-dok. 18/00020-16
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-31/19 ÅRSREGNSKAP/ÅRSBERETNING 2018.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til Kongsvinger kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg:

1. Kongsvinger kommunes årsregnskap for 2018.
2. Kongsvinger kommunes årsberetning for 2018
3. Kopi av revisjonsberetning, datert 15.4.19.
4. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2018.

Saksframstilling:

I forskrift om årsregnskap og årsberetning (KMD) heter det i § 10 om *Regnskapsfrister og behandling av årsregnskap og årsberetning*:

- Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.
- Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar i året etter regnskapsåret.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.
- Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.
- Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Revisjonsberetningen skal være avlagt senest 15. april. Hedmark Revisjon IKS har utarbeidet revisjonsberetningen for 2018 i tråd med mal utarbeidet av NKRF¹.

Årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. (Forskrift om årsregnskap og årsberetning § 3, første ledd). Det heter videre i § 3, nest siste ledd: Driftsregnskapet og investeringsregnskapet skalvise regnskapstall på samme detaljeringsnivå som kommunestyret og fylkestinget har brukt i årsbudsjettet.

I kommunens driftsregnskap beregnes både brutto og netto driftsresultat. Brutto driftsresultat viser kommunens overskudd eller underskudd på drift før avdrag og netto renteutgifter, mens netto driftsresultat viser overskudd eller underskudd på drift etter avdrag og netto renteutgifter, men før avsetninger og bruk av avsetninger. Utgiftsførte avskrivninger føres tilbake («motpost avskrivninger») før netto driftsresultat, fordi avskrivninger ikke skal resultateffekt i kommuneregnskapet. Etter føring av avsetninger og bruk av avsetninger får vi regnskapsmessig mindreforbruk eller merforbruk.

Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken. Kontrollutvalget skal i tråd med forskrift om kontrollutvalg § 7 komme med uttalelse til årsregnskapet. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret.

Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen. I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer fram i møtet.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2018. For regnskapsavslutningen for 2018 har revisor lagt fram en ren beretning.

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Kontrollutvalget har bedt fungerende rådmann Torleif Lindahl om å være tilstede og redegjøre for saken.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

Postboks 84, 2341 Løten
 Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
 Org.nr.: 974 644 576 MVA
 Bankgiro: 1822.46.49505

Til kommunestyret i Kongsvinger kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2018

Uttalelse om revisjon av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Kongsvinger kommunes årsregnskap som viser kr 996,988 mill. til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på **kr 9,145 mill.** Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Kongsvinger kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Rådmannen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å

rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Rådmannens ansvar for årsregnskapet

Rådmannen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Rådmannen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av rådmannen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og rådmannen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kongsvinger, 15. april 2019

Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Tormod Østli
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

**Til kommunestyret i
Kongsvinger kommune**

Kontrollutvalgets uttalelse til Kongsvinger kommunes årsregnskap for 2018.

Kontrollutvalget har i møtet den 14.5.19, sak 31/19, behandlet Kongsvinger kommunes årsregnskap for 2018. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, rådmannens årsberetning og revisjonsberetningen, datert 15.4.19. I tillegg bygger kontrollutvalgets uttalelse på muntlige opplysninger som kom fram under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte.

Kontrollutvalget vil gi uttrykk for følgende:

- Kontrollutvalget vil også i år berømme rådmannen for en oversiktlig og informativ årsberetning.
- Kontrollutvalget har merket seg at Kongsvinger kommunes regnskap for 2018 er avlagt med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 9 145 330, noe som er en reduksjon fra 2017, hvor det var et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 26 865 863. Regnskapsmessig mindreforbruk fra 2017 er inntektsført i regnskapet for 2018. Netto driftsresultat er positivt med kr 29 065 624 mot kr 38 738 088 i 2017.
- Det er et positivt brutto driftsresultat på kr 42 426 423, som er en liten reduksjon fra 2017, hvor brutto driftsresultat var kr 44 738 433. Sum driftsinntekter øker fra 2017 til 2018 med kr 63 696 992 (4,57 %), mens sum driftsutgifter øker med kr 66 009 002 (4,89 %). Økningen i inntekter og utgifter er omtrent på samme nivå, men utgiftene øker litt mer enn inntektene.
- Totalt viser driftsinntektene en merinntekt på 29 0550 812 millioner kroner (2,07 %) i forhold til justert budsjett og kr 78 659 812 (5,70 %) i forhold til justert budsjett. Sum driftsutgiftene har en merutgift på 22 558 389 (1,62 %) i forhold til justert budsjett og kr 66 483 389 (4,93 %) i forhold til opprinnelig budsjett. Det er redegjort for budsjettoverskridelsene i årsberetningen.
- Investeringsregnskapet er avlagt i balanse. Fjorårets udisponerte beløp på kr 2 144 470. er inntektsført i regnskapet for 2018, slik bestemmelsene tilsier. Det er ingen udisponerte eller udekkede beløp i balansen knyttet til investeringsregnskapet.
- Kommuneloven § 48 nr. 5 sier følgende om rådmannens rapportering om kommunens arbeid med intern kontroll og etiske retningslinjer «*Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten*». Kapittel 5 i rådmannens årsberetning har en god

KONTROLLUTVALGET I KONGSVINGER KOMMUNE

redegjørelse om kommunens arbeid med etikk. Det er redegjort for kommunens arbeid med intern kontroll under kapittel 11.

I samme paragraf i kommuneloven er det sagt at rådmannen skal redegjøre for «*den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling....*» Under kapittel 12 i rådmannens årsberetning er det en god redegjørelse om likestilling.

- Rådmannen skal også ifølge forskrift om finansforvaltning § 6, legge fram to rapporteringer i løpet av året, «som viser status for kommunens eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning». I tillegg skal det legges fram en rapportering ved utgangen av hvert år «som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året». Rapporteringen gjennom året er fulgt opp i Kongsvinger ved at hver tertialrapport har et eget kapittel om «Finans». I årsberetningen er «Bankinnskudd» og «Langsiktig gjeld» omtalt under kapittel 7 «Balanse». For øvrig er det ikke noe eget kapittel om «Finans» i årsberetningen.

Utover ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 15.4.19, har kontrollutvalget ikke merknader til Kongsvinger kommunes årsregnskap for 2018.

Kongsvinger, 14.5.19

Øystein Østgaard
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Kopi: Formannskapet

Arkivsak-dok. 18/00032-21
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-32/19 ÅRSVSLUTNINGSBREV 2018.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget årsavslutningsbrevet for 2018 fra Hedmark Revisjon IKS til orientering.

Vedlegg:

1. Kopi av årsavslutningsbrev 2018 fra Hedmark Revisjon IKS, datert 15.4.19.

Saksframstilling:

Hedmark Revisjon IKS har i brev av 15.4.19 sendt kommentarer til årsregnskapet for 2018 til rådmannen. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

I årsavslutningsbrevet har revisjonen kommentert forhold som ikke påvirker revisjonsberetningen eller medfører nummerert brev, men som de mener at kommunen enten bør korrigere i 2019 eller som bør hensyntas i framtidige regnskaper. Det er ikke gitt nummerert brev til Kongsvinger kommunes regnskap i 2018.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til rådmannen og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding.

Kongsvinger kommune
v/rådmann
Postboks 900
2226 Kongsvinger

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
post@hedmark-revisjon.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Tormod Østli

Direkte tlf.:
988 26 443

Deres ref.:

Vår ref.:
1300/2018

Dato:
15.04.2019

ÅRSAVSLUTNINGSBREV 2018 – KONGSVINGER KOMMUNE

Vi har gjennomført revisjon av årsregnskapet for 2018. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det avlagte årsregnskapet.

Dokumentasjon av balanseposter og noter

I henhold til bokføringsloven § 11 fremgår det at det ved utarbeidelse av årsregnskapet skal foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige.

Fond

Dokumentasjonen av fond er til stede men ikke arkivert som en del av dokumentasjon av balansen pr. 31.12. Vi anbefaler derfor administrasjonen å jobbe videre med å samle dokumentasjonen knyttet til fond.

Dokumentasjonen skal være tilstede i minimum 5 år etter regnskapsavleggelsen, og det er derfor viktig at denne samles på ett sted slik at den enkelt kan legges frem ved behov.

Øvrige balanseposter

Periodiseringskonto 23208000 med saldo kr 3 060 487 pr. 31.12 er kun dokumentert gjennom opplisting av transaksjoner og saldo. Vi anbefaler at administrasjonen som et minimum legger ved dokumentasjon av fakturaer med vesentlige beløp slik at det dokumenteres at periodiseringen er korrekt.

Noter

Dokumentasjonen av noter mangler i noen tilfeller underdokumentasjon i form av tallverdiene som er benyttet i notene. Vi anbefaler at administrasjonen for senere år også legger ved grunnlagsdataene i dokumentasjonen av noter.

Kompensasjon for merverdiavgift

Vi konstaterer at justeringsdokumentasjon knyttet til anskaffelse og bruk av kapitalvarer ikke er iht. lov om kompensasjon for merverdiavgift § 16, jf. forskrift om kompensasjon for merverdiavgift § 6, jf. forskrift til merverdiavgiftsloven § 9-1. I vår revisjonsberetning for termin 6. termin 2018 har vi derfor presisert at kommunen krever kompensasjon for merverdiavgift knyttet til kapitalvarer uten at dette er tilstrekkelig dokumentert.

Det ble i revisjonsberetningen for 6. termin 2018 også presisert at Kongsvinger kommune krever full kompensasjon for merverdiavgift i forbindelse med anskaffelser knyttet til idrettsanlegget på Gjemselund. Det er ikke fremlagt dokumentasjon som underbygger kommunens avgiftsmessige praksis knyttet til idrettsanlegget.

Revisjonen er for øvrig kjent med at det fra kommunens side jobbes med å lukke avvikene presisert ovenfor.

Årsberetningen

Vi har kontrollert at pliktige opplysninger fremgår av årsberetningen og at den er konsistent med årsregnskapet. Vår gjennomgang avdekket ingen vesentlige feil eller avvik. Vi har gjennomgått øvrige forhold i årsberetningen og har ikke avdekket vesentlige feil.

Ressurskrevende tjenester

Vi har avgitt egen revisjonsuttalelse vedrørende kommunens krav til Helsedirektoratet vedrørende ressurskrevende tjenester for 2018.

Det har gjennom året vært en løpende dialog vedrørende beregning av timepris og dokumentasjon av ressursforbruk. Følgende forhold anbefaler vi at følges opp vedrørende kravet for 2019:

- Bedre dokumentasjon av beregnede timeressurser og bringe vedtak i samsvar med det som faktisk ytes av tjenester.
- Det beregnes et påslag på timeprisen fra Aleris AS som er en andel av overskuddet. Vi mener at dette ikke skal medregnes ved beregning av lønnskostnadene.

Vi bistår gjerne dersom kommunen ønsker bistand i forkant av utarbeidelse av neste års krav vedrørende ressurskrevende tjenester.

Avsluttende kommentar

Utkast til årsavslutningsbrev ble oversendt administrasjonen for verifikasjon 11.04.2019. Vi har ikke mottatt noen tilbakemeldinger i forhold til innholdet i det oversendte utkastet.

Når det gjelder forhold rapportert i vår interimsrevisjon viser vi til vår revisjonsrapport interim 2018 av 19.12.2018.

Vi har gjennom året bistått kommunen med bistand og veiledning ved forespørsel.

Etter endt revisjon av årsregnskapet for 2018 vurderer vi at Kongsvinger kommune i det alt vesentlige har etablert rutiner som sikrer god intern kontroll, og at internkontrollen fungerer tilfredsstillende på de fleste områder.

Samlet sett har vår revisjon ikke avdekket vesentlige forhold som får konsekvenser for konklusjonen i vår revisjonsberetning.

Vi vil benytte anledningen til å takke for et godt samarbeid i året som har gått.

Kongsvinger, 15. april 2019

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Tormod Østli
regnskapsrevisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Økonomisjef
Teamleder regnskap

Arkivsak-dok. 18/00040-92
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-33/19 SAMTALE MED RÅDMANNEN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med rådmannen til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget innkaller fungerende rådmann Torleif Lindahl til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Kongsvinger kommune. Kontrollutvalget ber om at rådmannen orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse faste punkter som gjennomgås i samtalen med rådmannen.

- *Kontrollutvalget vil i hvert møte ha en rapportering fra rådmannen om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet.*
- *Eventuelle anmeldelser og varslinger siden forrige møte.*
- *Registrerte åpne tilsynssaker (ikke ordinære varslede tilsyn) siden forrige møte (enhet, sak/tema (ikke navn)).*
- *Oppfølging av KS-saker.*
- *Sykefraværet i kommunen.*

I tillegg ønsker kontrollutvalget informasjon om:

- *Mindfulness seminarer*
 - *Følgende ble sagt i møtet 5.2.19 (sak 3/19): Kontrollutvalget stilte til slutt spørsmål ved medieoppslaget om seminarer om «Mindfulness» innen helse og omsorg. Rådmannen har ikke fått undersøkt hele saken enda, men kommer tilbake til saken.*
- *Informasjon om startlån og mulig mislighold.*

- *Følgende ble sagt i møtet 5.2.19 (sak 3/19):* Kontrollutvalget stilte spørsmål om startlån og mulig mislighold. Rådmannen kommer tilbake til nærmere opplysninger om dette i et senere møte.
- *Oppfølging tilsyn arkiv, jf. vedlegg 1. Er avvikene i tilsynsrapporten lukket?*

Ettersom kontrollutvalget har bedt om en orientering om «rådmannssaken i Kongsvinger», ber kontrollutvalget om en orientering fra fungerende rådmann om tilsvarende sak når det gjelder kommunalsjefen. Denne saken vil bli foreslått behandlet for lukkede dører, iht. koml. § 31 nr. 3.

Returadresse
Pb. 4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

ARKIVVERKET

Kongsvinger kommune	Dato	22.05.2018
Rådmann	Din ref.	11/1976/K1
	Vår ref.	2015/16129
2226 KONGSVINGER	Saksbehandler	Thomas Øverby

Avslutning av tilsyn - Kongsvinger kommune

Viser til brev fra Kongsvinger kommune av 8.5.18.

Arkivverket førte stedlig tilsyn med arkivholdet i Kongsvinger kommune 19.11.2015.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere at kravene i lov og forskrift om arkiv ble overholdt. Tilsynsrapporten med oversikt over pålegg ble oversendt 2.2.16.

Kongsvinger kommune ble, med hjemmel i lov av 4.12.92 nr. 126 om arkiv (arkivloven) § 7 c, pålagt å utbedre følgende avvik:

1. Kongsvinger kommune må i samsvar med arkivforskriften § 2-2 oppdatere og komplettere arkivplanen.
2. Kongsvinger kommune må i tråd med Riksarkivarens forskrift kap. IV § 4-5 utarbeide kassasjonsfrister for alle arkiver som ikke skal bevares for alltid.
3. Kongsvinger kommune må utarbeide instruks for system hvor saksdokumenter blir arkivert elektronisk i henhold til Riksarkivarens forskrift kapittel IX §§ 3-2 og 3-3. Lukket 2.6.17.
4. Kongsvinger kommune må i samsvar med arkivforskriften § 3-17 ta uttrekk fra de utfasede journalsystemene og de avsluttede arkivdelene i sak-/arkivsystemet og deponere disse.
5. Kongsvinger kommune må sørge for at eldre og avsluttede arkiver blir oppbevart i lokaler som tilfredsstiller arkivforskriften kapittel IV. Lukket 2.6.17.

Den opprinnelige fristen for å utbedre pålegg nr. 1, 2 og 4 var 1.8.17.

Kommunen oversendte ny arkivplan 10.8.17. Arkivverket påpekte flere betydelige mangler ved arkivplanen, og kommunen fikk frist 31.12.17 for å utbedre disse. Kommunen la fram arkivplanen på nytt 8.2.18, men dokumentasjonen av elektroniske systemer og bortsetningsarkiver var fremdeles mangelfull, og fristen ble forlenget til 7.5.18. I brevet av 8.5.18 skriver kommunen at de

ARKIVVERKET

nå anser systembeskrivelsene som utbedret, men at arbeidet med å listeføre arkiver som har gått ut av daglig bruk er tidkrevende og ikke vil kunne ferdigstilles med det første. Pålegget kan derfor ikke lukkes.

I brev av 28.7.17 orienterte kommunen om at bevarings- og kassasjonsplanen som IKA Opplandene utarbeidet for sine medlemskommuner, skulle sendes på høring til høsten og deretter ville bli ferdigstilt. Arkivverket utvidet fristen for pålegget til 31.12.17. I brev datert 8.2.18 skrev kommunen at de fortsatt avventet tilbakemelding fra IKA, og fristen ble forlenget til 7.5.18. Kommunen oversendte første versjon av bevarings- og kassasjonsplanen 8.5.18. I og med at flere sentrale kapitler ennå ikke er utarbeidet, dekker ikke kassasjonsfristene alle kommunens saksområder. Pålegget kan følgelig ikke lukkes.

Kommunen meldte i brev av 28.7.17 at arbeidet med å ta uttrekk var i gang og at det var opprettet kontakt med leverandør og IKA i sakens anledning. Arkivverket utvidet fristen for pålegget til 31.12.17. I brev av 8.2.18 orienterte kommunen om at arbeidet med å analysere avsluttede perioder var forsinket og at uttrekk ikke vil bli tatt før i slutten av august 2018. Vi registrerer at arbeidet med å ta uttrekk av systemene er forsinket med over ett år i forhold til den opprinnelige fristen for pålegget.

Gjentatte ganger i oppfølgingen av påleggene har Arkivverket måtte purre for å få tilbakemelding fra kommunen. Fristen for å utbedre pålegg nr. 1, 2 og 4 er likeledes blitt forlenget flere ganger, men uten at kommunen har lyktes med å utbedre avvikene. På bakgrunn av dette velger Arkivverket nå å avslutte tilsynet med Kongsvinger kommune.

Intensjonen med å pålegge kommunen å utbedre avvikene var å bringe arkivholdet i kommunen i samsvar med regelverket. Arkivverket ser alvorlig på at Kongsvinger kommune bryter arkivloven med forskrifter. De gjenstående avvikene gir grunn til fortsatt bekymring over arkivdanningen og forvaltningen av kommunens eldre arkiver, som på sikt kan svekke både individuelle og kollektive rettigheter om innsyn i gjeldende materiale.

Gjenstående avvik må føres inn i kommunens system for internkontroll. Avvikene vil bli tatt opp ved et framtidig tilsyn. Vi minner om at kommunen selv er ansvarlig for å ha et arkivhold som er i samsvar med arkivloven med forskrifter.

Fylkesmannen i Hedmark varsles om ovenfor nevnte forhold.

Med hilsen

Espen Sjøvoll
avdelingsdirektør

Kjetil Reithaug
fagdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

ARKIVVERKET

Kopi til:
Fylkesmannen i Hedmark Postboks 4034 2306 HAMAR

Arkivsak-dok. 18/00040-93
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-34/19 ETIKK OG VARSLING I KOMMUNEN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar diskusjonen med rådmannen til orientering.

Vedlegg:

1. Råd for etikkarbeidet i kommunen (KS/FoU).

Saksframstilling:

Arbeidsmiljøloven har bestemmelser om varsling (kapittel 2 A) og sier at arbeidsgiver har plikt til å utarbeide rutiner for varsling:

§ 2 A-3. Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling

- (1) Dersom forholdene i virksomheten tilsier det, plikter arbeidsgiver å utarbeide rutiner for intern varsling i samsvar med § 2 A-1 i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.
- (2) Arbeidsgiver plikter alltid å utarbeide slike rutiner dersom virksomheten jevnlig sysselsetter minst 5 arbeidstakere.
- (3) Rutinene skal utarbeides i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.
- (4) Rutinene skal ikke begrense arbeidstakers rett til å varsle etter § 2 A-1.
- (5) Rutinene skal være skriftlige og minst inneholde:
 - a) oppfordring til å varsle om kritikkverdige forhold,
 - b) fremgangsmåte for varsling,
 - c) fremgangsmåte for mottak, behandling og oppfølging av varsling.
- (6) Rutinene skal være lett tilgjengelig for alle arbeidstakere i virksomheten.

De fleste kommunene har utarbeidet slike rutiner. Det som ofte mangler i rutinene, er et punkt om hvem det skal varsles til dersom det er rådmannen, som det varsles mot. Vi kommer litt tilbake til dette nedenfor.

I 2017 ble det utarbeidet noen råd for etikkarbeidet i kommunen (Råd for etikkarbeid i kommuner. Del av Oslo Economics rapport 2017-61). I dokumentet (se vedlegg 1) står det følgende i innledningen:

Kommunesektoren arbeider kontinuerlig for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. På oppdrag fra KS har Oslo Economics, i samarbeid med Prof. Tina Søreide ved NHH, utviklet et sett råd for hvordan kommuner og fylkeskommuner bør jobbe for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. Rådene er ment som en støtte til ledere og folkevalgte.

I dette dokumentet er det følgende inndeling, i forhold til hva det er gitt råd til:

1. Verdier, holdninger og kultur
2. Etske retningslinjer
3. Risikoanalyser for å avdekke sårbare områder og prosesser
4. Klar rolle- og ansvarsfordeling
5. Kommunens kontrollutvalg
6. Internkontroll med fokus på å avdekke kritikkverdige forhold
7. Varslingsrutiner for å avdekke kritikkverdige forhold
8. Åpenhet og innsyn for offentligheten
9. Bruke muligheten til digitalisering for å hindre uetisk atferd og korrupsjon.

Kontrollutvalget har en klar rolle i dette arbeidet og det står følgende i råd 5:

- Kontrollutvalget bør ha fokus på å avdekke uetisk atferd og korrupsjon
- Kontrollutvalget bør få gjennomført kontroller på grunnlag av risikoanalyser og mistanke om uetisk atferd

Kontrollutvalget har gjentatte ganger hatt dette som tema opp gjennom årene, og vi tar opp igjen dette temaet nå som en fellessak i alle kontrollutvalgene, men denne gangen tar vi først og fremst opp spørsmålet om varsling og varslingsrutiner.

Fafo laget i 2017 en rapport for KS (<https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/ytringsfrihet-og-varsling-i-kommunesektoren/>) om Ytringsfrihet og varsling i kommunesektoren. Vi tar med et utdrag om «Betydningen av varslingsrutiner»:

Arbeidstakere i kommuner og fylkeskommuner med varslingsrutiner vurderer ytringsbetingelsene som bedre enn de som svarer at de ikke har slike rutiner. I dag har åtte av ti kommuner og fylkeskommuner skriftlige rutiner for hvordan arbeidstakerne skal varsle. Ytterligere syv prosent svarer at rutiner er under utarbeidelse.

Rapporten viser også en klar sammenheng mellom det å ha varslingsrutiner og effekten av å varsle. I virksomheter som ikke har varslingsrutiner, mener 69 prosent av arbeidstakerne at det ikke har noen effekt å varsle om kritikkverdige forhold. Der hvor rutiner for håndtering av varsling er på plass er tilsvarende tall 31 prosent. En betydelig andel ledere mener at varslingsrutinene har gjort det er tryggere og enklere å varsle, mens nær halvparten av arbeidstakerne mener disse har gjort det tryggere å varsle.

En ganske stor andel varslinger gjelder psykososiale arbeidsmiljøproblemer som i større grad kjennetegnes av subjektivitet og ulike oppfatninger. En stor andel svarer at leder har ansvaret for det kritikkverdige forholdet. Det viser seg at arbeidstakere med høyere utdanning varsler mindre enn de med lavere utdanning, og kvinner varsler mer enn menn.

Varslingsrutiner er omtalt i **pkt. 7** i dokumentet «Råd for etikkarbeid i kommuner», som nevnt ovenfor. Det står følgende:

VARSLINGSRUTINER FOR Å AVDEKKE KRITIKKVERDIGE FORHOLD (side 9-10 i vedlagte dokument)

- Kommunen bør anerkjenne verdien av varsling og arbeide for et godt ytringsklima
- Kommunen bør gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold
- Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder
- Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere kjenner til varslingsrutinene og varslernes rettigheter
- I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

Som nevnt ovenfor, mangler det ofte rutiner for varsling mot rådmannen, jf. råd 3 under pkt. 7):

Råd 3: Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder

I tilfeller der det varsles om en kollega på samme nivå eller i en annen avdeling, vil det ofte være hensiktsmessig å varsle til sin egen leder. Dette kan enten skje gjennom en muntlig beskjed, eller en mer formell prosess når det er nødvendig. En utfordring oppstår imidlertid når lederen er ansvarlig for det kritikkverdige forholdet som arbeidstakeren vil varsle om, eller ikke reagerer på varsler om andre. I slike tilfeller er det viktig at medarbeideren kan si fra om det kritikkverdige forholdet til andre enn sin egen leder.

For å kunne varsle om egen leder kan det være en fordel om det er mulig å varsle konfidensielt. Konfidensialitet innebærer at varslersens identitet er kjent for den som mottar varselet, men ikke for dem det varsles om. Kommunen kan også vurdere å legge til rette for at varsling skjer anonymt for å styrke beskyttelsen av varsleren.

I noen tilfeller vil det etter varslersens oppfatning være personer på toppnivå i kommunen som er ansvarlig for det varsleren mener er kritikkverdig. Av den grunn bør varslingsrutiner beskrive hvordan og til hvem arbeidstakere da skal varsle til. Det kan også varsles eksternt, for eksempel til offentlige tilsynsmyndigheter. I en del tilfeller vil varsler om kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere varsler.

Eksterne (innbyggere mm.) kan varsle til kommunen, dersom kommunen har et eget eksternt varslingsorgan, jf. råd 5:

Råd 5: I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

Varsling slik begrepet brukes i arbeidsmiljøloven, omfatter tilfeller der arbeidstakere (også innleide) sier fra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det.

Som et supplement til varsling fra arbeidstakere, kan tips fra brukere, leverandører og innbyggere generelt være en viktig kilde til informasjon om kritikkverdige forhold i kommunen. Kommunen bør derfor innrette trygge tipsmottak også for personer som ikke er ansatt i kommunen. I en del tilfeller vil tips om kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere tips fra publikum.

Regjeringen oppnevnte i 2016 et eget varslingsutvalg som skulle for å gjennomgå og vurdere varslingsreglene i arbeidsmiljøloven. Dette arbeidet ble lagt fram i NOU 2018: 6 Varsling –

verdier og vern — Varslingsutvalgets utredning om varsling i arbeidslivet <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2018-6/id2593665/>. Ifølge denne NOU-en kan et varslingsmottak, som nevnt i råd 5 ovenfor, også fungere som varslingsmottak dersom kommunens ledelse er inhabil eller er de som det varsles imot (NOU 2018:6 side 109).

«Ved intern varsling vil varslingsmottaker være arbeidsgiver eller en representant for arbeidsgiver. Dette kan være ulike nivåer av ledere i linjen, personalsjef eller andre i ledelsen, daglig leder, styreleder, internrevisjon eller revisjonsutvalg, interne varslingsmottak eller varslingssekretariat. **Dersom virksomheten har en ordning med et eksternt varslingsmottak, vil varsling til dette også regnes som intern varsling.**» (min utheving).

I de flere av de kommunene som har egne eksterne varslingssekretariater, så er det kommunens eksterne advokat som er varslingssekretariat. Dette er altså et advokatfirma som bistår ledelsen og gir råd i juridiske spørsmål - og som kanskje samtidig mottar kritikk mot den samme ledelsen gjennom en varsling. Advokaten vil jo være avhengig av å ha en godt forhold til rådmannen for å sikre seg oppdrag framover. Hvem skal denne advokaten ivareta, varsleren eller rådmannen? Opptrer disse ta med tilstrekkelig distanse og uavhengighet i de forskjellige sakene og vil dette i så fall stride mot «God advokatskikk (pkt. 2.1.2):

En advokat må ikke påta seg oppdrag hvor hans personlige økonomiske interesser kan komme i konflikt med klientens interesser eller ha innflytelse på hans frie og uavhengige stilling som advokat.

Sekretariatsleder har hatt kontakt med KS sitt etikkutvalg (Lise Spikkeland) og spurt om etikkutvalget har drøftet denne problemstillingen. Hun svarer i e-post av 3.4.19 at etikkutvalget ikke har drøftet dette, men hun sier også at det er en utfordring det som undertegnede peker på. Men de har altså ikke gitt noen uttalelser på dette. KS har laget en egen veileder «Ytringsfrihet og varsling», hvor pkt. 3.4 omhandler «Intern varsling». I pkt. 3.4.2 heter det:

3.4.2 Varsling til kommunens alternative varslingsordning For de tilfeller der det ikke er ønskelig å varsle i linje, bør det være en alternativ og uavhengig varslingsordning som har nødvendig tillit blant ansatte. En slik varslingsordning kan være sammensatt av ansatte i kommunen eller en eller flere eksterne medlemmer. Hvilken ordning kommunen velger, vil bero blant annet på kommunens størrelse og organisering. Lokale forhold, kostnader og ressursinnsats må også vurderes, selv om det ikke nødvendigvis blir avgjørende.

Det kan for eksempel opprettes et særskilt varslingssekretariat. Medlemmene i det særskilte varslingssekretariatet bør ha kompetanse innen arbeidsmiljø, jus og økonomi. Tillitsvalgte skal ha en fri og uavhengig stilling for å kunne ivareta arbeidstakerne. De bør derfor ikke være med i et sekretariat.

Et alternativ er å engasjere et advokatkontor for å ta imot varslinger.

Her ser vi at det foreslås et eget varslingssekretariat eller et advokatkontor, dersom det ikke er ønskelig å varsle i linje. Men det er ingen problematisering i forhold til uavhengighet. Vi er også kjent med at noen kommuner benytter kommunens revisjon som varslingsmottak (eks. Romerike Revisjon IKS <http://www.romerikerevisjon.no/hjem/varsling>). Dette er i hvert fall en helt uavhengig instans til å behandle et varsel rettet mot rådmannen.

Karmøy kommune har nylig behandlet en revisjonsrapport om varsling i kommunen <https://www.karmoy.kommune.no/moteplan/sak/178685/>. Vi tar med utdrag av forslag til prosedyre for håndtering av varsel om kritikkverdig forhold, pkt. 4.4, som sier følgende:

SÆRLIG OM VARSLING SOM GJELDER RÅDMANN

Varsling om kritikkverdige forhold vedrørende rådmannen oversendes kontrollutvalget. Ordfører og rådmann informeres om mottatt varsel. Varselet oversendes revisjonen for undersøkelse og behandling. Revisjonen oversender saken med anbefalinger om tiltak/henleggelse til kontrollutvalget for behandling der. Kontrollutvalgets tilråding oversendes formannskapet og deretter kommunestyret for endelig vedtak. Kontrollutvalget/ revisjonen har ansvar for oppfølging av varsling mot rådmannen. Formannskapet/ kommunestyret skal informeres når saken er avsluttet.

De har altså valgt en rutine hvor varsel rettet mot rådmannen skal sendes kontrollutvalget. Vi er usikre på om dette er riktig, og det som er mest betenkelig er det som står om at «Kontrollutvalget/revisjonen har ansvar for oppfølging av varsling mot rådmann». Hvis dette betyr at kontrollutvalget/revisjonen trer inn i «linjen» og opptrer som arbeidsgiver og følger opp på den måten, så kan ikke kontrollutvalget gjøre dette, men kontrollutvalget kan selvsagt etterspørre hvordan eventuelle anbefalinger/tiltak er fulgt opp. Kontrollutvalgets rapporteringsvei er til kommunestyret, så kan selvsagt formannskapet få kopi.

Hvorvidt kontrollutvalget skal ha en rolle i forhold til varsling, er som sagt, usikkert, men når det er sagt, så er greit å ha med seg det som står i Kontrollutvalgsboka¹ (side 31):

Ansatte i kommunen (min utheving) kan varsle til kontrollutvalget dersom de har avdekket kritikkverdige forhold, eller dersom etablerte varslingsrutiner ikke fungerer. Kommunen har plikt til å legge til rette for varsling om kritikkverdige forhold, og den som varslar har rett til vern mot gjengjeldelse.

I NOU 2018: 6 - Varsling – verdier og vern, som nevnt ovenfor, ble det foreslått å opprette et eget varslingsombud, jf. bl.a. side 188-193. Et slikt ombud skulle i alle hovedsak ha en veilederrolle:

«Varslingsombudets hovedoppgave bør være å gi god veiledning og støtte til varslere og andre som er i vanskelige situasjoner i forbindelse med varsling. Ombudet kan da nøste opp i saken, finne ut hva som egentlig er den rettslige problemstillingen og gi råd om hvilke alternativer som finnes.»

«Regjeringen fremmet 5. april en lovproposisjon med forslag til endringer i arbeidsmiljølovens regler om varsling. I proposisjonen følger regjeringen opp de aller fleste forslagene fra Varslingsutvalget» (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/folger-opp-varslingsutvalget/id2640513/>), men har **ikke** gått inn for at det skal opprettes et eget varslingsombud. Det sies følgende om dette her:

Regjeringen er enig med utvalget i at varslere og andre aktører i en varslingsprosess kan ha særlig behov for veiledning og bistand. Det betyr ikke at et eget varslingsombud er den beste løsningen, verken økonomisk eller faglig sett.

Arbeidstilsynet har bygget opp en betydelig kompetanse innen varsling, og driver utstrakt veiledningsvirksomhet. Det er med andre ord allerede et sted hvor varslere og andre kan

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboken/id2468270/>

henvende seg for å få veiledning. Flere høringsinstanser har påpekt at opprettelse av et eget varslingsombud vil føre til vanskelige grenseoppganger mellom et ombud og Arbeidstilsynet, i tillegg til at det også vil kunne være overlapp av oppgaver. Regjeringen ønsker derfor å satse på Arbeidstilsynet, fremfor å opprette et nytt offentlig organ.

Vi har ikke funnet noe fasitsvar på en fullstendig varslingsrutine. Skal muligens en varsling mot rådmannen sendes til ordfører? Og i så fall, hvordan skal ordfører håndtere et slikt varsel i ettertid? Og hvem skal behandle et eventuelt varsel mot en ordfører?

Kontrollutvalget ønsker en drøfting med rådmannen om hvordan han/hun tenker i forhold til å ha gode nok varslingsrutiner – også når det varsles mot rådmannen. Hvilke alternativer ser rådmannen for en slik rutine? Og i forhold til råd 5, som nevnt ovenfor, om eksternt varslingsmottak for innbyggerne (tips/varsling), har rådmannen noen tanker om dette?

Råd for etikkarbeid i kommuner

Del av Oslo Economics rapport 2017-61

Råd for etikkarbeid i kommuner

Kommunesektoren arbeider kontinuerlig for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. På oppdrag fra KS har Oslo Economics, i samarbeid med Prof. Tina Søreide ved NHH, utviklet et sett råd for hvordan kommuner og fylkeskommuner bør jobbe for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. Rådene er ment som en støtte til ledere og folkevalgte.

Rådene er inndelt i ni sentrale arbeidsområder. For hvert arbeidsområde gis to til fem råd om etikkarbeidet og oppfølgingen av dette. Rådene er utarbeidet på grunnlag av beste praksis nasjonalt og internasjonalt (hovedkilde OECD). En del av rådene bygger på lovkrav og/eller gir veiledning til hvordan lovbestemmelser kan etterleves i praksis.

Rådene er relevante for alle kommuner og fylkeskommuner, uavhengig av organisasjonsform. For enkelthets skyld er rådene formulert for en kommune styrt etter formannskapsmodellen. Rådene retter seg primært mot ledere i kommuner og fylkeskommuner. Når det i et råd står at «kommunen bør», betyr dette at administrasjonssjef, enhetsledere og andre ledere i administrasjonen og virksomhetene bør ta ansvar for at det skjer. Der politiske utvalg har ansvar for etikkarbeidet beskrives det eksplisitt.

Vi håper at rådene vil være til nytte for kommuner og fylkeskommuner som ønsker å vurdere og forbedre sitt etikkarbeid.

1. VERDIER, HOLDNINGER OG KULTUR

- Kommunen bør ha verdier som tydeliggjør rollen medarbeidere og folkevalgte har overfor samfunnet og brukere av kommunale tjenester
- Kommunen bør ha offentliggjort sine verdier
- Kommunen bør iverksette tiltak slik at medarbeidere og folkevalgte får en god forståelse for verdienes praktiske betydning og tar ansvar for at de etterleves, for eksempel gjennom dilemmatrening og medarbeidersamtaler

2. ETISKE RETNINGSLINJER

- Kommunen bør ha vedtatt og offentliggjort etiske retningslinjer for medarbeidere og folkevalgte
- De etiske retningslinjene bør beskrive hvordan medarbeidere og folkevalgte skal håndtere interessekonflikter, herunder habilitetsspørsmål, bierverv og gaver/fordeler
- De etiske retningslinjene bør beskrive reaksjoner ved brudd på retningslinjene
- Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere og folkevalgte kjenner og etterlever de etiske retningslinjene, og om det blir reagert ved brudd på retningslinjene
- Nye medarbeidere bør underskrive på at de vil følge de etiske retningslinjene, som en del av arbeidskontrakten

3. RISIKOANALYSER FOR Å AVDEKKE SÅRBARE OMRÅDER OG PROSESSER

- Kommunen bør jevnlig kartlegge hvilke prosesser som er mest utsatt for risiko for uetisk atferd og korrupsjon
- Kommunen bør prioritere kartlegging av risiko for uetisk atferd og korrupsjon i kjente risikoområder som anskaffelser, plan- og byggesaksbehandling og eierstyring av kommunale selskap
- Kommunen bør iverksette risikoreduserende tiltak når det avdekkes risiko for uetisk atferd og korrupsjon

4. KLAR ROLLE- OG ANSVARSFORDELING

- Administrativ og politisk ledelse bør arbeide aktivt for å opprettholde en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom folkevalgte og administrasjonen
- Kommunen bør arbeide aktivt for å opprettholde en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom ulike avdelinger og medarbeidere innad i administrasjonen
- Administrasjonssjef og ordfører bør jevnlig gjøre rede for hvordan ulike deler av administrativ og politisk ledelse opprettholder en klar rolle- og ansvarsfordeling i praksis

5. KOMMUNENS KONTROLLUTVALG

- Kontrollutvalget bør ha fokus på å avdekke uetisk atferd og korrupsjon
- Kontrollutvalget bør få gjennomført kontroller på grunnlag av risikoanalyser og mistanke om uetisk atferd

6. INTERNKONTROLL MED FOKUS PÅ UETISK ATFERD OG KORRUPSJON

- Rutiner for å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon bør inngå som en del av internkontrollen
- Internkontroll for å hindre uetisk atferd og korrupsjon bør gjennomføres på grunnlag av risikoanalyser og mistanke, samt i form av stikkprøver
- Administrasjonssjefen bør jevnlig redegjøre overfor kommunestyret om hvordan internkontroll brukes for å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon

7. VARSLINGSRUTINER FOR Å AVDEKKE KRITIKKVERDIGE FORHOLD

- Kommunen bør anerkjenne verdien av varsling og arbeide for et godt yringsklima
- Kommunen bør gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold
- Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder
- Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere kjenner til varslingsrutinene og varslernes rettigheter
- I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

8. ÅPENHET OG INNSYN FOR OFFENTLIGHETEN

- Kommunen bør gi medarbeidere en praktisk veiledning om hvilken type informasjon som skal og ikke skal unntas offentlighet
- Veiledningen bør legge vekt på meroffentlighetsprinsippet
- Kommunen bør gjøre det enkelt for publikum å bli kjent med beslutningsprosesser, forvaltningspraksis, tjenesteyting og -kvalitet
- Kommunen bør gjennomføre tilfeldige kontroller av saker og informasjon unntatt offentlighet og vurdere om offentlighetsloven etterleves

9. BRUKE MULIGHETENE I DIGITALISERING FOR Å HINDRE UETISK ATFERD OG KORRUPSJON

- Der det er mulig bør kommunens medarbeidere bruke digitale saksbehandlingssystem som sikrer at saksbehandlere kun har tilgang til egne saker, at spor lagres, og at personer med rett fullmakt må godkjenne saker før endelige vedtak
- Kommunen bør arbeide aktivt for at digitale løsninger innrettes på en måte som hindrer uetisk atferd og korrupsjon
- Kommunen bør bruke potensialet i digitale løsninger for å gi økt åpenhet og innsyn i kommunenes arbeid

Forklaring av råd for etikkarbeid i kommuner

1. VERDIER, HOLDNINGER OG KULTUR

Verdier, holdninger og kultur er grunnleggende elementer for å fremme etisk atferd og hindre korrupsjon.

For å støtte opp om gode holdninger og en sunn kultur, kan kommunen skrive ned og offentliggjøre sine verdier. Verdiene skal uttrykke hva som kjennetegner kommunens virksomhet i dens roller og funksjoner. Verdiene er rettesnoren for alle medarbeidere og folkevalgte, og signaliserer for omverdenen hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet.

Ved å ha et aktivt og bevisst forhold til verdiene, vil de som opptrer på vegne av kommunen stå bedre rustet til å møte uetisk atferd og korrupsjon. Det vil også kunne forhindre utglidninger og dermed forebygge at uheldig praksis finner fotfeste.

For å sikre at de etterleves, må verdiene synliggjøres, tas opp med jevne mellomrom og gjøres relevante i den praktiske hverdagen i alle deler av kommunen. Det kan være enkelt å glemme verdier hvis de ikke gjentas og gjøres kjent gjennom praktiske eksempler. Små avvik kan over tid føre til aksept og at verdigrunnlaget skifter, slik at større avvik ikke lenger oppleves som alvorlige. Ledere er viktige rollemodeller i dette arbeidet og er avgjørende for å bygge en kultur med høy etisk bevissthet.

Råd 1: Kommunen bør ha verdier som tydeliggjør rollen medarbeidere og folkevalgte har overfor samfunnet og brukere av kommunale tjenester

Kommunene leverer velferdstjenester og forvalter offentlig myndighet og fellesskapets midler. Verdiene bør bidra til å fremme kommunenes mål ved å tydeliggjøre rollen medarbeidere og folkevalgte har overfor samfunnet og kommunens innbyggere.

Råd 2: Kommunen bør ha offentliggjort sine verdier

I teorien kan verdier ofte oppfattes som allmenne og enkle å slutte seg til. I praksis kan medarbeidere og folkevalgte oppleve at verdiene settes på prøve, at det oppstår dilemmaer eller konflikter hvor det ikke er opplagt hvordan en skal opptre. Verdiene kan gi veiledning i etiske dilemmaer som ikke er regulert gjennom lover og retningslinjer. Som et minimum bør kommunen skriftliggjøre og offentliggjøre sine verdier for å gjøre dem best mulig kjent for flest mulig.

Råd 3: Kommunen bør iverksette tiltak slik at medarbeidere og folkevalgte får en god forståelse for verdienes praktiske betydning og tar ansvar for at de etterleves, for eksempel gjennom dilemmatrening og medarbeidersamtaler

Det er ikke nok å formulere og offentliggjøre gjennomtenkte verdier hvis de ikke blir forstått og etterlevd i praksis. Etikk handler i mange tilfeller om dilemmaer, gråsoner og vanskelige valg. Derfor er det nødvendig at alle tar ansvar for verdiene og at riktig atferd trenes. Dilemmatrening gir medarbeidere og folkevalgte muligheten til å reflektere over konkrete etiske problemstillinger og utfordre egne og andres holdninger. Dilemmatrening bør være tilpasset faktiske problemstillinger den enkelte medarbeider og folkevalgte møter i hverdagen.

En annen anledning til å styrke verdigrunnlaget er medarbeidersamtaler. Ved å ta opp verdigrunnlaget og diskutere innholdet og etiske problemstillinger, kan ledere bruke disse samtalene til å forme holdningene hos medarbeiderne i kommunen.

Det finnes flere andre tiltak som kommunen kan iverksette for å gjøre innholdet i verdiene kjent, for eksempel opplæring eller seminarer, og introduksjonskurs for nye medarbeidere og folkevalgte.

Tiltakene for å gi medarbeidere og folkevalgte bedre kjennskap til verdiene kan også brukes for å bedre forståelsen for og etterlevelsen av de etiske retningslinjene.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- **Etikk og verdier i Bergen kommune**
- **Eksempler på etiske dilemma fra KS Folkevalgtprogram**
- **Kortfilmer om etisk refleksjon (KS)**
- **Etiske valg – et e-læringsprogram (Oslo kommune)**

Relevant lovverk/forskrift

- **Kommuneloven, paragraf 1 (lovens formål)**

ARBEIDSSOMRÅDE 2: ETISKE RETNINGSLINJER

Etiske retningslinjer er rettesnorer for håndtering av etiske problemstillinger som oppstår for medarbeidere og folkevalgte i kommunen. Retningslinjene kan være konkretiseringer av kommunens verdier. De bør gi praksisorientert veiledning og klare anvisninger om hvilken type atferd som forventes i hvilke situasjoner.

Etiske retningslinjer bør utarbeides lokalt, men mange kommuner velger å ta utgangspunkt i andres når de lager sine egne retningslinjer. Det er nyttig å se hvordan andre kommuner har løst dette, men det er likevel viktig at retningslinjene bygger på en selvstendig vurdering tilpasset den enkelte kommunes situasjon.

Råd 1: Kommunen bør ha vedtatt og offentliggjort etiske retningslinjer for medarbeidere og folkevalgte

Mange kommuner har utarbeidet etiske retningslinjer for medarbeidere og folkevalgte. Kommuner som ikke har gjort det, bør prioritere dette arbeidet. De etiske retningslinjene bør behandles av kommunestyret og offentliggjøres – for eksempel ved å legge dem på intranett, på nettsiden eller gjennom en etikkplakat. Offentliggjøring bidrar til å gjøre retningslinjene kjent og dermed til at de etterleves.

Noen kommuner har kun etiske retningslinjer for medarbeidere, mens andre har det både for medarbeidere og folkevalgte. Det anbefales at det utarbeides etiske retningslinjer også for folkevalgte, enten egne retningslinjer eller felles for medarbeidere og folkevalgte. Begrunnelsen for å ha etiske retningslinjer for folkevalgte er den samme som for medarbeidere; de bidrar til at kjente etiske problemstillinger håndteres riktig.

Råd 2: De etiske retningslinjene bør beskrive hvordan medarbeidere og folkevalgte skal håndtere interessekonflikter, herunder habilitetsspørsmål, bierverv og gaver/fordeler

Det er viktig at de etiske retningslinjene gjør det enklere for medarbeidere og folkevalgte å håndtere interessekonflikter. Interessekonflikter oppstår blant annet ved at ansatte eller folkevalgte har egne interesser som kan påvirke deres objektivitet og integritet, noe som kan resultere i at hensynet til kommunens interesser blir skadelidende. For eksempel kan det oppstå en interessekonflikt når en leder i kommunen skal ansette en medarbeider og en nær venn er blant søkerne.

De etiske retningslinjene skal bidra til å håndtere disse interessekonfliktene på en etisk riktig måte, for eksempel gjennom regler for habilitet. I det nevnte eksemplet kan lederen være inhabil og bør overlate ansettelsesprosessen til andre. Andre sentrale problemstillinger knyttet til interessekonflikter, som også bør reguleres av etiske retningslinjer, er bierverv og gaver/fordeler.

Råd 3: De etiske retningslinjene bør beskrive reaksjoner ved brudd på retningslinjene

For å underbygge at de etiske retningslinjene følges bør det defineres reaksjoner ved brudd på disse. Reaksjoner bør helst være rettet mot ansvarlige enkeltpersoner. For eksempel kan bøter til virksomheter ofte være en lite målrettet reaksjon ettersom det først og fremst fører til lavere tjenestekvalitet, som straffer brukerne og ikke de som har brutt retningslinjene. På generelt grunnlag er det mer virkningsfullt å sanksjonere ansvarlige enkeltpersoner, eventuelt pålegge tilsyn/rapportering som påvirker deres arbeidshverdag. Å vise at brudd på etiske retningslinjer gir reaksjoner kan ha en viktig forebyggende funksjon.

Råd 4: Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere og folkevalgte kjenner og etterlever de etiske retningslinjene, og om det blir reagert ved brudd på retningslinjene

At medarbeidere og folkevalgte kjenner de etiske retningslinjene er en absolutt forutsetning for at de følges. I tillegg er det svært viktig for etterlevelsen at det blir reagert ved brudd på retningslinjene.

Ved jevnlig å undersøke om medarbeidere og folkevalgte faktisk kjenner retningslinjene og om det blir reagert ved brudd, kan kommunen bidra til at kunnskapen oppfriskes og at retningslinjer følges. I tillegg kan svarene fra undersøkelsen brukes til å vurdere behovet for videre etikkarbeid i kommunen.

Hva som kan regnes som jevnlig undersøkelse avhenger av kommunens karakter og størrelse. For mange kommuner vil en oppfølging hvert 2-3 år være tilstrekkelig. For andre kommuner, som i en periode fokuserer mye på etikkarbeid, kan det være hensiktsmessig å undersøke årlig. Undersøkelsens form avhenger også av kommunens karakter og størrelse. I noen kommuner og sammenhenger kan en enkel og uformell undersøkelse være et nyttig bidrag. For andre kommuner vil det være nødvendig med en anonym spørreundersøkelse.

Råd 5: Nye medarbeidere bør underskrive på at de vil følge de etiske retningslinjene, som en del av arbeidskontrakten

Å be nye medarbeidere underskrive på at de vil følge de etiske retningslinjene har flere fordeler. For det første bidrar det til at de gjør seg kjent med retningslinjene. For det andre vil de trolig være mindre tilbøyelige til å bryte noe de har underskrevet på. For det tredje kan det gjøre det lettere for arbeidsgiveren å reagere ved brudd på retningslinjene. I sum kan dette bidra til å hindre uetisk atferd i kommunen.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Etisk standard Bærum kommune
- Etiske regler for ansatte i Oslo kommune
- Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune
- Rammeverk for etiske retningslinjer (KS)

ARBEIDSSOMRÅDE 3: RISIKOANALYSER FOR Å AVDEKKE SÅRBARE OMRÅDER OG PROSESSER

Hensikten med risikoanalyser er å finne ut hvordan etikk- og antikorrupsjonsarbeidet bør innrettes og hva som bør prioriteres. Kommunen har begrensede ressurser som skal fordeles på en effektiv måte. Ved å gjennomføre risikoanalyser kan en få frem hvor det er størst fare for uetisk atferd og korrupsjon. Kartlegging og analyse av risiko er derfor et nødvendig utgangspunkt for å vurdere og etablere risikoreduserende tiltak.

Risiko for uetisk atferd og korrupsjon oppstår spesielt i situasjoner der kommunen forvalter goder og avgjørelser som kan ha stor økonomisk betydning for den enkelte (for eksempel innkjøpsmidler og regulering av arealer til utbygging), og der det gjøres skjønnsmessige vurderinger som er vanskelige å etterprøve.

Risiko for uetisk atferd og korrupsjon bør analyseres både på administrativt og politisk nivå. Kort forklart kan en risikoanalyse gjøres ved å forsøke å besvare tre grunnleggende spørsmål:

Hvor og hvordan kan uetisk atferd og korrupte handlinger skje i virksomheten?

Hvor sannsynlig er disse hendelsene?

Hvilke konsekvenser kan hendelsene ha?

Basert på en slik risikokartlegging kan kommunen eller enkelte virksomheter i kommunen sette sammen et helhetlig bilde av risikoen for uetisk atferd og korrupsjon, og på grunnlag av det prioritere risikoreduserende tiltak. Analysen kan gjøres enkelt eller mer formelt, avhengig av behov og ressurser.

Råd 1: Kommunen bør jevnlig kartlegge hvilke prosesser som er mest utsatt for risiko for uetisk atferd og korrupsjon

Risikobildet forandres hele tiden ettersom organisasjonen utvikles og omverdenen forandres. Det er derfor viktig å oppdatere risikoanalysene. Hva som er et hensiktsmessig tidsintervall for risikoanalyser varierer fra kommune til kommune og fra område til område. For områder, kommuner eller virksomheter som er kjent med at de har utfordringer, anbefales det å gjennomføre eller oppdatere risikoanalyser for eksempel hvert 1-3 år. For andre områder, kommuner eller virksomheter kan det være tilstrekkelig å gjøre dette for eksempel hvert 4-5 år.

Råd 2: Kommunen bør prioritere kartlegging av risiko for uetisk atferd og korrupsjon i kjente risikoområder som anskaffelser, plan- og byggesaksbehandling og eierstyring av kommunale selskap

Fra undersøkelser vet vi at anskaffelser, plan- og byggesaker og eierstyring av kommunale selskaper er områder hvor det er særlig risiko for uetisk atferd og korrupsjon. Det skyldes blant annet at det på disse områdene forvaltes betydelige ressurser og knappe ressurser, som til dels blir skjønnsmessig fordelt. Risikoanalyser rettet mot disse områdene bør derfor prioriteres.

Råd 3: Kommunen bør iverksette risikoreduserende tiltak når det avdekkes risiko for uetisk atferd og korrupsjon

Når risiko avdekkes er det behov for handling. Inspirasjon til mulige tiltak finnes blant annet i denne listen med råd for etikkarbeid.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Veileder i gjennomføring av risikoanalyser for uetisk atferd i «Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon» (KS/ Transparency International) (side 26-27)
- Oppsummering fra Risiko- og sårbarhets (ROS) analyse: etikk og antikorrupsjon i Drammen kommune
- Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll fra KS

ARBEIDSSOMRÅDE 4: KLAR ROLLE- OG ANSVARSFORDELING

En klar rolle- og ansvarsfordeling har en viktig funksjon i forebygging av uetisk atferd og korrupsjon. Ved å fordele ansvar og makt på flere posisjoner, oppnår kommunen «checks and balances». Kommunestyret og fylkestinget har en plikt til å definere ansvarsfordeling gjennom delegasjonsreglementet i kommunelovens paragraf 39.

Kommunen skal sikre en klar rolle- og ansvarsfordeling, både mellom de folkevalgte og administrasjonen og innad i administrasjonen sentralt og i de forskjellige virksomhetene. Det er viktig at rolle- og ansvarsfordeling ikke bare eksisterer på papiret, men at denne følges i praksis.

Råd 1: Administrativ og politisk ledelse bør arbeide aktivt for å opprettholde en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom folkevalgte og administrasjonen

En klar rolle- og ansvarsfordeling mellom administrasjonen og folkevalgte i kommunestyret er grunnleggende viktig. Administrativ og politisk ledelse har ofte et tett samarbeid. I noen kommuner vil kommuneledere og politikere også ha en privat relasjon gjennom personlige vennskap eller annet. I slike tilfeller er det ekstra viktig å være oppmerksom på rolle- og ansvarsfordelingen.

Råd 2: Kommunen bør arbeide aktivt for å opprettholde klar rolle- og ansvarsfordeling mellom ulike avdelinger og medarbeidere innad i administrasjonen

Klar rolle- og ansvarsfordeling innad i administrasjon sentralt og i de ulike virksomhetene i kommunen er viktig for å forebygge uetisk atferd og korrupsjon. For å hindre at relasjoner visker ut rolle- og ansvarsfordelingen er det viktig at kommunen gjør at aktivt arbeid for å opprettholde og tydeliggjøre rolle- og ansvarsfordelingen, for eksempel mellom personalfunksjonen/avdelingen og virksomhetsledere, og økonomi/regnskapsfunksjonen/avdelingen og virksomhetsledere. Klar rolle- og ansvarsfordeling er ikke til hinder for viktig samarbeid på tvers i kommunens virksomhet.

Råd 3: Administrasjonssjef og ordfører bør jevnlig gjøre rede for hvordan ulike deler av administrativ og politisk ledelse opprettholder en klar rolle- og ansvarsfordeling i praksis

Hovedansvaret for å opprettholde rolle- og ansvarsfordelingen mellom administrasjon og politikk ligger hos administrasjonssjefen og ordføreren, og er omtalt i Kommuneloven. Kommunestyret kan be administrasjonssjefen og ordføreren jevnlig redegjøre for dette. En slik redegjørelse kan gi viktig informasjon til andre i kommunen og innbyggerne generelt, samt sikre at administrasjonssjefen og ordføreren engasjerer seg i problemstillingen.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- KS Folkevalgtprogram om samspillet politikk og administrasjon (kapittel 4)
- Delegeringsreglement (Asker kommune)
- Delegeringsreglement (Frogn kommune)

Relevant lovverk/forskrift

- Kommuneloven

ARBEIDSSOMRÅDE 5: KOMMUNENS KONTROLLUTVALG

Kontrollutvalget skal føre tilsyn og kontroll med kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Et velfungerende system for kontroll er avgjørende i kommunens arbeid for å forebygge og avdekke uetisk atferd og korrupsjon. Gode kontrollrutiner øker sjansen for at uetisk atferd og korrupsjon blir oppdaget og virker dermed forbyggende.

Råd 1: Kontrollutvalget bør ha fokus på å avdekke uetisk atferd og korrupsjon

Å bidra til å avdekke uetisk atferd og korrupsjon er en viktig del av kontrollutvalgets rolle, og bør settes høyt på dagsordenen.

Råd 2: Kontrollutvalget bør få gjennomført kontroller på grunnlag av risikoanalyser og mistanke om uetisk atferd

For å forebygge og hindre uetisk atferd og korrupsjon bør kontrollutvalget konsentrere sitt arbeid på områder med høy risiko for uetisk atferd og korrupsjon. Dette kan oppnås ved å velge ut områder på grunnlag av risikoanalyser, i tillegg til områder der det er konkrete mistanker om uetisk atferd.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Veileder til medlemmer av Kontrollutvalget – fokus på kommunal kvalitet (KS og NKRF)
- Kontrollutvalgsboken

Relevant lovverk/forskrift

- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

ARBEIDSSOMRÅDE 6: INTERNKONTROLL MED FOKUS PÅ UETISK ATFERD OG KORRUPSJON

Internkontroll handler i prinsippet om å ha styring og kontroll med tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse, og at de sentrale støtteprosessene utføres i tråd med politiske mål, faglige krav, lover og regelverk. Internkontroll er administrasjonens styringssystem. En god internkontroll inneholder elementer som skal bidra til å forhindre og avdekke uetisk atferd og korrupsjon, og rette opp uheldig praksis

Råd 1: Rutiner for å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon bør inngå som en del av internkontrollen

Å forebygge uønskede hendelser og hindre myndighetsmisbruk er eksplisitte mål med internkontrollen. For å oppnå disse målene og hindre uetisk atferd og korrupsjon spesielt, er det behov for rutiner for dette i internkontrollen.

Råd 2: Internkontroll for å hindre uetisk atferd og korrupsjon bør gjennomføres på grunnlag av risikoanalyser og mistanke, samt i form av stikkprøver

Internkontrollen bør innrettes slik at det blir et effektivt virkemiddel for å forebygge og avdekke uetisk atferd og korrupsjon. Den bør både være systematisk og samtidig ha et tilfeldig element som gjør at uetisk atferd kan avdekkes i alle deler av organisasjonen.

Kontroller bør i stor grad gjøres på grunnlag av risikoanalyser og mistanke (for eksempel som følge av tips fra brukere eller leverandører). For å forebygge uetisk atferd er det viktig at det i tillegg gjennomføres tilfeldige prøver (stikkprøver) av beslutninger og prosesser, uavhengig av risikoanalyser og mistanke. De tilfeldige prøvene vil i mange tilfeller ikke finne at det er skjedd noe uetisk. Deres verdi ligger i at de kan gi en effektiv forebyggende virkning for organisasjonen som helhet.

Råd 3: Administrasjonssjefen bør jevnlig redegjøre overfor kommunestyret om hvordan internkontroll brukes for å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon

Administrasjonssjefen har det overordnede ansvaret for internkontrollen. For å sikre at internkontrollen også bidrar til å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon er det viktig at kommunestyret, som har det overordnede ansvaret for egenkontrollen, holdes informert om arbeidet. Dette kan sikres ved at administrasjonssjefen på jevnlig basis redegjør for kommunestyret hvordan internkontroll brukes for å avdekke og hindre uetisk atferd og korrupsjon.

Redegjørelsen kan for eksempel gjøres muntlig for kommunestyret og/eller inngå som en del av årsberetningen fra administrasjonen. Kommuneleien (kapittel 8 § 48) stiller krav om at det i årsberetningen skal [...] redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Veileder Rådmannens internkontroll – Hvordan få orden i eget hus (KS)
- Regjeringens sider med lenker til relevant lovverk rundt egenkontroll i kommuner
- Eksempel på årsberetning og rapportering (Asker kommune, side 11-12)

Relevant lovverk/forskrift

- Kommuneleien (kapittel 8 § 48)

ARBEIDSSOMRÅDE 7: VARSLINGSORDNING FOR Å AVDEKKE KRITIKKVERDIGE FORHOLD

Å varsle er å si fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen til noen som kan gjøre noe med det. Begrepet «et varsel» kan omfatte både uformelle, muntlige beskjeder til nærmeste leder, og formaliserte prosesser gjennom skriftlige varslingskanaler. En varslingsordning skal bidra til at medarbeidere tør å si fra om kritikkverdige forhold, og dermed til å forhindre og forbedre disse.

Virksomheter med minst fem arbeidstakere skal ha varslingsrutiner. Flere kommuner har også tiltak som går utover lovens krav, som for eksempel anonyme varslingskanaler og tipsmottak for innbyggere.

Råd 1: Kommunen bør anerkjenne verdien av varsling og arbeide for et godt yringsklima

Kommunen har i henhold til arbeidsmiljøloven plikt til å oppmuntre sine medarbeidere til å varsle om kritikkverdige forhold og tilrettelegge for varsling. For å bidra til dette er det viktig at verdien av varsling anerkjennes i kommunen og at kommunen arbeider for å fremme et godt yringsklima. Noen mulige tiltak i denne sammenheng er å informere om hva varsling er, hva verdien er for kommunen, samt anerkjenne varslere.

Råd 2: Kommunen bør gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold

Arbeidsmiljøloven gir vern mot gjengjeldelse av varsling og stiller krav til at det skal finnes en varslingsordning i kommunen. I tillegg til å tilfredsstille lovens krav er det viktig at det i kommunen i praksis er enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold, både muntlig og gjennom formelle kanaler.

For å bidra til å gjøre det enkelt og trygt å varsle om kritikkverdige forhold bør det være klart for ansatte hva som kan regnes som kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass og hvordan de på ulike måter kan varsle om dem. Åpne diskusjoner på enkelte arbeidstider kan være et godt tiltak. Det er viktig at varslingsrutinene legger til rette for enkle og ubyråkratiske måter å varsle på når det er mulig, for eksempel muntlige beskjeder til ledere og tillitsvalgte, i tillegg til formelle prosesser når det er nødvendig.

Råd 3: Varslingsrutiner bør beskrive hvordan medarbeidere kan si fra om kritikkverdige forhold til andre enn sin egen leder

I tilfeller der det varsles om en kollega på samme nivå eller i en annen avdeling, vil det ofte være hensiktsmessig å varsle til sin egen leder. Dette kan enten skje gjennom en muntlig beskjed, eller en mer formell prosess når det er nødvendig. En utfordring oppstår imidlertid når lederen er ansvarlig for det kritikkverdige forholdet som arbeidstakeren vil varsle om, eller ikke reagerer på varslere om andre. I slike tilfeller er det viktig at medarbeideren kan si fra om det kritikkverdige forholdet til andre enn sin egen leder.

For å kunne varsle om egen leder kan det være en fordel om det er mulig å varsle konfidensielt. Konfidensialitet innebærer at varslersens identitet er kjent for den som mottar varselet, men ikke for dem det varsles om. Kommunen kan også vurdere å legge til rette for at varsling skjer anonymt for å styrke beskyttelsen av varsleren.

I noen tilfeller vil det etter varslersens oppfatning være personer på toppnivå i kommunen som er ansvarlig for det varsleren mener er kritikkverdig. Av den grunn bør varslingsrutiner beskrive hvordan og til hvem arbeidstakere da skal varsle til. Det kan også varsles eksternt, for eksempel til offentlige tilsynsmyndigheter. I en del tilfeller vil varslere om kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere varslere.

Råd 4: Kommunen bør jevnlig undersøke om medarbeidere kjenner til varslingsrutinene og varslernes rettigheter

Kjennskap til varslingsrutiner og varslersens rettigheter øker sannsynligheten for at arbeidstakere vil si fra om kritikkverdige forhold. Kommunen bør derfor undersøke om arbeidstakerne kjenner til varslingsrutinene og varslersens rettigheter. Undersøkelsen kan i seg selv øke bevisstheten rundt varsling, samt avdekke eventuelt behov for kompetansebygging.

Råd 5: I tillegg til varslingsrutiner bør kommunen ha tipsmottak for innbyggere som har mistanke om uetisk atferd og korrupsjon i kommunen

Varsling slik begrepet brukes i arbeidsmiljøloven, omfatter tilfeller der arbeidstakere (også innleide) sier fra om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det.

Som et supplement til varsling fra arbeidstakere, kan tips fra brukere, leverandører og innbyggere generelt være en viktig kilde til informasjon om kritikkverdige forhold i kommunen. Kommunen bør derfor innrette trygge tipsmottak også for personer som ikke er ansatt i kommunen. I en del tilfeller vil tips om

kritikkverdige forhold i kommunen gis til folkevalgte. Det bør derfor finnes rutiner for hvordan folkevalgte skal håndtere tips fra publikum.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Ytringsfrihet og varsling - veileder for kommuner og fylkeskommuner (KS)
- Hva er varsling – temaside fra Fritt ord
- Varslingsrutiner i Gran kommune

Relevant lovverk/forskrift

- Arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling

ARBEIDSOMRÅDE 8: ÅPENHET OG INNSYN FOR OFFENTLIGHETEN

Åpenhet og innsyn innebærer at omverden får se hvordan kommunen drives og hvordan beslutninger tas. Åpenhet og innsyn gjør at flere utenfor kommunen, inkludert media, får mulighet til å avdekke eventuelle kritikkverdige forhold. Dette kan bidra til å forebygge uetisk atferd og korrupsjon.

Råd 1: Kommunen bør gi medarbeidere en praktisk veiledning om hvilken type informasjon som skal og ikke skal unntas offentlighet

Visse typer informasjon skal unntas offentlighet. Dette er definert i lov og regler, og gjelder for eksempel personopplysninger. Det kan imidlertid oppstå usikkerhet om hvilke opplysninger som er omfattet av hvilke regler for offentliggjøring. Dette kan igjen føre til at for mye eller for lite unntas offentlighet. Som en støtte for medarbeidere bør ansvarlige ledere derfor sørge for at det gis praktisk veiledning i hvilke typer informasjon som skal og ikke skal unntas offentlighet.

Råd 2: Veiledningen bør legge vekt på meroffentlighetsprinsippet

Et godt prinsipp i spørsmål om hva som bør offentliggjøres er meroffentlighetsprinsippet. Prinsippet innebærer, i henhold til Justisdepartementets rundskriv G-18/2001, at «vedkommende forvaltningsorgan alltid skal vurdere om et dokument likevel skal gjøres kjent helt eller delvis, selv om det etter bestemmelser i loven kan unntas fra offentlighet, og at det bør gi innsyn dersom omsynet til offentlig innsyn veg tyngre enn behovet for unntak».

Råd 3: Kommunen bør gjøre det enkelt for publikum å bli kjent med beslutningsprosesser, forvaltningspraksis, tjenesteyting og -kvalitet.

For å oppnå åpenhet og mulighet for innsyn er det ikke tilstrekkelig at informasjonen er offentlig tilgjengelig. For å kunne anvendes i praksis bør informasjonen også være lett tilgjengelig. Dette innebærer også åpne møter i folkevalgte organer i henhold til kommuneloven. Andre måter å gjøre informasjon tilgjengelig på er nettløsninger for publisering av informasjon og uthenting av dokumenter og data. Det bør være lett å finne, oversiktlig og enkelt å bruke.

Råd 4: Kommunen bør gjennomføre tilfeldige kontroller av saker og informasjon unntatt offentlighet og vurdere om offentlighetsloven etterleves

Kommunen bør følge opp hvilken type informasjon som unntas og ikke unntas offentligheten. Dette skal sikre at det er god åpenhet om kommunens drift og beslutninger, samt at mulighetene for innsyn ivaretas. Tilfeldige kontroller (stikkprøver) av hvilken type informasjon som unntas offentligheten er en effektiv måte å følge opp dette på.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Felles reglement for åpenhet, innsyn og informasjon for Lillesand kommune
- Informasjonsreglement – åpenhet, innsyn og informasjon (Gjerstad kommune)

Relevant lovverk/forskrift

- Kommunelovens § 31.Møteoffentlighet
- Offentlighetsloven

ARBEIDSSOMRÅDE 9: BRUKE MULIGHETENE I DIGITALISERING FOR Å HINDRE UETISK ATFERD OG KORRUPSJON

Digitalisering gir nye muligheter for å hindre uetisk atferd og korrupsjon. For eksempel kan digitale løsninger sikre at vedtak ikke kan fattes uten at personer med nødvendige fullmakter har godkjent saken. Videre kan digitalisering gi nye muligheter til etterprøvbare beslutningsprosesser og brukes i opplæringsformål.

Råd 1: Der det er mulig bør kommunens medarbeidere bruke digitale saksbehandlingssystem som sikrer at saksbehandlere kun har tilgang til egne saker, at spor lagres, og at personer med rett fullmakt må godkjenne saker før endelige vedtak

Digitale saksbehandlingssystemer brukes i de fleste tjeneste- og arbeidsområder i kommunen. Slike systemer kan forhindre misbruk og uetisk atferd, for eksempel ved at fullmakter til saksbehandlere er begrenset til egne saker og at tredjepersoner med riktige fullmakter må godkjenne saker. De digitale systemene bør innrettes slik at spor lagres og beslutningsprosesser kan etterprøves. I en del systemer kan det i tillegg være aktuelt å opprette systemvarsler til ledere ved mistenkelig atferd i saksbehandlingen. Dette kan være nyttig i for eksempel plan- og byggesakssystemer, samt digitale anskaffelses/konkurransgjennomføringsverktøy.

Råd 2: Kommunen bør arbeide aktivt for at digitale løsninger innrettes på en måte som hindrer uetisk atferd og korrupsjon

Digitalisering er en pågående prosess og foregår i høyt tempo i mange deler av kommunesektoren. Når det investeres i nye digitale løsninger, er det viktig at kommunen på relevante områder også tenker på hvordan løsningene kan bidra til å hindre uetisk atferd og korrupsjon.

Råd 3: Kommunen bør bruke potensialet i digitale løsninger for å gi økt åpenhet og innsyn i kommunenes arbeid

Digitale løsninger kan hjelpe til å samle informasjon om kommunenes aktivitet og gjøre den enklere tilgjengelig. De vil gi økt åpenhet og lettere mulighet for innsyn, som igjen kan forhindre uetisk atferd og korrupsjon. Et godt eksempel på god digital informasjon er internettløsninger med kart over pågående plan- og byggesaker.

Eksempler på hvordan rådene kan følges i praksis

- Digitaliseringsstrategien i KS
- Planinnsyn - internettløsning for kart over plan- og byggesaker i Oslo kommune

Arkivsak-dok. 18/00163-23
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-35/19 OPPFØLGING AV EIERSKAPSKONTROLL I ESKOLEIA AS.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til orientering.

Vedlegg:

1. Tilbakemelding fra rådmannen, datert
2. Tilbakemelding fra rådmannen, datert 21.11.18.

Saksframstilling:

I tråd med plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019, bestilte kontrollutvalgene i Eidskog og Kongsvinger i 2017 en selskapskontroll i Eskoleia AS i 2017 fra Hedmark Revisjon IKS. Denne rapporten, som omfattet både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon, ble behandlet i kontrollutvalget 20.3.18, sak 22/18 og i kommunestyret 24.5.18, sak 041/18.

Kontrollutvalget fulgte opp denne selskapskontrollen (både eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen) i møte 6.12.18, sak 72/18 med følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget tar selskapets tilbakemelding om oppfølging av anbefalingen i forvaltningsrevisjon til orientering og anser anbefalingen som fulgt opp.
2. Kontrollutvalget tar eiers tilbakemelding om oppfølging av anbefalinger i eierskapskontrollen til orientering og følger opp saken igjen i løpet av våren 2019.
3. Kontrollutvalget sender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar eiers tilbakemelding om oppfølging av anbefalinger i eierskapskontrollen til orientering og ber kontrollutvalget følge opp saken igjen i løpet av våren 2019.

Vi har derfor satt opp en ytterligere oppfølging av eierskapskontrollen i kontrollutvalgets møte 14.5.19.

Eierskapskontrollen hadde følgende problemstillinger:

- **Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?**
 - **Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?**
 - **Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?**
- **Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.**

Revisjonen hadde noen flere bemerkninger i forhold til eierstyringen (jf. kapittel 10.1.14), bl.a. utøver de to eierkommunene sitt aktive eierskap på ulike måter. Det mangler også oppdaterte eierskapsmeldinger. Det ble gitt følgende anbefalinger (jf. kapittel 10.2):

- Vi anbefaler at kommunestyrene gjør en vurdering vedrørende om det skal utarbeides årlige Eiermeldinger og om det bør fastsettes tydeligere krav til utøvelsen av eierskapet i generalforsamlingen/representantskapet.
- Vi anbefaler at det inngås en samarbeidsavtale mellom eierne, særlig siden selskapet har endret seg siden kommunene inngikk eierskapet og fordi det er sannsynlig at endringer også vil forekomme i fremtiden.
- Vi vil også anbefale at det gjøres en vurdering av rutiner for oppfølgingen av kommunestyrevedtak i Eierrepresentasjonen i generalforsamling/representantskap. Dette for å sikre at kommunestyrets vedtak blir tatt opp i generalforsamling/representantskapet og at eierskapet dermed blir ivaretatt på en god måte.

Rapporten ble behandlet i kontrollutvalgene i februar 2018 og deretter i kommunestyret i Kongsvinger 24.5.18, sak 041/18 med følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar rapportene om selskapskontroll - Etikk, tiltakstilbud og resultatoppgjør i Eskoleia AS til orientering, som har følgende anbefalinger til eierne:
 - Det utarbeides årlig Eiermelding og det fastsettes tydelige krav fra eierne i generalforsamling/representantskapet. Det inngås en samarbeidsavtale mellom eierne. Det settes også opp en rutine for oppfølging av kommunestyrevedtak i Eierrepresentasjonen
 - Vi anbefaler at det inngås en samarbeidsavtale mellom eierne, særlig siden selskapet har endret seg siden kommunene inngikk eierskapet og fordi det er sannsynlig at endringer også vil forekomme i fremtiden.
 - Vi vil også anbefale at det gjøres en vurdering av rutiner for oppfølgingen av kommunestyrevedtak i Eierrepresentasjonen i generalforsamling/representantskap. Dette for å sikre at kommunestyrets vedtak blir tatt opp i generalforsamling/representantskapet og at eierskapet dermed blir ivaretatt på en god måte.
2. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra eier om hvordan anbefalingene i eierstyringskontrollen er fulgt opp, innen 1.1.2019 og orienterer kommunestyret i første kommunestyret i 2019.

Under oppfølgingen av eierskapskontrollen i sak 72/18 (møtet 6.12.18), ble det sagt følgende i saksframstillingen:

Rådmann Gry Sjødin Neander gir en tilbakemelding på vegne av Kongsvinger kommune, som eier, jf. vedlegg 2. I tilbakemeldingen sies det at anbefalingene følges opp gjennom behandlingen av Eiermeldingen i januar/februar 2019. Det kan derfor være aktuelt for kontrollutvalget å etterspørre denne behandlingen i løpet av våren 2019.

Tilbakemeldingen fra rådmannen, datert 21.11.18, ligger som vedlegg 2 til saken.

Vi har derfor bedt om en skriftlig tilbakemelding på hva som har skjedd med denne oppfølgingen siden desember 2018, innen 2.5.19. I skrivende stund er ikke svar mottatt.

Vår dato:
21.11.2018
Deres dato:
25.10.2018

Vår ref.:
15/2684/K1-026/
Deres ref.:

Rådmannsstaben

Glåmdal Sekretariat IKS
Kongsvinger rådhus
2226 KONGSVINGER

TILBAKEMELDING TIL GLÅMDAL SEKRETARIAT IKS OPPFØLGING SELSKAPSKONTROLL/EIERSKAPSKONTROLL I ESKOLEIA AS

Vi viser til deres henvendelse av 25.10.2018 og har på vegne av ordfører følgende tilbakemelding til rapportens tre anbefalinger:

- *Det utarbeides årlig Eiermelding og det fastsettes tydelige krav fra eierne i generalforsamling/representantskapet. Det inngås en samarbeidsavtale mellom eierne. Det settes også opp en rutine for oppfølging av kommunestyrevedtak i Eierrepresentasjonen*

Kongsvinger kommune har utarbeidet en Eiermelding for 2018. Denne ble behandlet i Formannskapet 31.10.2018, hvor saken ble utsatt. Formannskapet har hatt to drøftinger om eierskap, den siste drøftingen ble gjennomført 14.11.2018 med bistand fra KS Agenda. Dette skal etterfølges av en ny sak til behandling om utøvelse av eierskap i Kongsvinger kommune. Denne er planlagt behandlet i Formannskapet og Kommunestyret januar/februar 2019. Eiermelding vil deretter legges fram for ny behandling.

Det er i tillegg planlagt et arbeid med å etablere en felles eierskapsmelding for regionen. Dette arbeidet igangsettes over jul.

- *Vi anbefaler at det inngås en samarbeidsavtale mellom eierne, særlig siden selskapet har endret seg siden kommunene inngikk eierskapet og fordi det er sannsynlig at endringer også vil forekomme i fremtiden.*

Dette temaet vil adresseres i saken som fremmes for Formannskapet og Kommunestyret januar/februar 2019, se over.

- *Vi vil også anbefale at det gjøres en vurdering av rutiner for oppfølgingen av kommunestyrevedtak i Eierrepresentasjonen i generalforsamling/representantskap. Dette for å sikre at kommunestyrets vedtak blir tatt opp i*

generalforsamling/representantskapet og at eierskapet dermed blir ivaretatt på en god måte.

Saken, som beskrevet over, vil inkludere rutiner for behandling av saker til generalforsamling/representantskap i Formannskapet, samt rådmannens rolle som sekretariat. Dette som bidrag til at representantene i disse organene ivaretar eierskapet i tråd med Formannskapets beslutninger og føringer.

Med hilsen

Gry M. Sjødin Neander
Rådmann
Tlf. 92623423

Dokumentet er godkjent for ekspedering uten underskrift.

Arkivsak-dok. 18/00169-9
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-36/19 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON BARNEVERN.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens tilbakemelding til orientering.

Vedlegg:

1. Tilbakemelding fra rådmannen, datert....

Saksframstilling:

Kontrollutvalget behandlet i møtet 21.8.18 (sak 46/18) en forvaltningsrevisjonsrapport fra Hedmark Revisjon IKS knyttet til *Barnevern*. Saken ble deretter behandlet i kommunestyret 4.10.18, sak 104/18, med følgende vedtak, i tråd med kontrollutvalgets innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport Barneverntjenesten i Kongsvinger kommune til orientering.
2. Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 1.4.19

Prosjektet hadde følgende problemstillinger:

- 1) Er barneverntjenestens saksbehandlingstid i henhold til sentrale bestemmelser i lov og forskrift, og er det etablert et system for kvalitetssikring i saksbehandlingsrutinen?
- 2) Iverksettes tiltak i samsvar med barneverntjenestens vedtak?
- 3) Hvordan håndteres bekymringsmeldinger for barn ved barneverntjenesten i kommunen?
 - i) Omfang av bekymringsmeldinger og undersøkelser.
 - ii) Barnevernets vurderinger i henlagte bekymringsmeldinger.
 - iii) Barnevernets vurderinger i henlagte undersøkelser.
- 4) I hvilken grad benyttes sakkyndige innen barnevernet og hvordan foregår innhenting av denne tjenesten.

Konklusjonen på gjennomgangen ligger i rapportens kapittel 13, som sier at det er store forbedringer innen barneverntjenesten siden 2016, selv om det fortsatt er noen forbedringspunkter. Da kontrollutvalget bestilte rapporten i første halvår av 2017, var det bl.a. på bakgrunn av både medieoppslag og bekymringsmeldinger fra Fylkesmannen. Det er derfor positivt å få konkludert med at de tiltakene som er iverksatt i senere tid, har hatt en positiv effekt.

Revisjonen har likevel noen anbefalinger, som går fram av kapittel 14:

- Barneverntjenesten kan vurdere å sikre at permene for internkontroll har likt innhold.
- Det bør sikres minst kvartalsvis evaluering av alle tiltaksplaner.
- Det bør sikres bedre rutiner rundt dokumentasjonen av evaluering av tiltaksplaner
- Barneverntjenesten bør sikre seg bedre oversikt over bruken av sakkyndige
- I oversikten bør det komme klart frem hvem som er brukt og når de ble brukt.

Vi har derfor bedt om en skriftlig tilbakemelding på hvordan rapportens anbefalinger er fulgt opp innen 2.5.19. I skrivende stund er ikke tilbakemelding mottatt, så denne vil bli ettersendt.

Arkivsak-dok. 19/00045-1
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-37/19 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON SAKSBEHANDLING TEKNISK.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til revidert plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune for 2019-2020 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til *Saksbehandling teknisk*.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av søknader knyttet mot tekniske tjenester?
 - 2) Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?
3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på 250 timer og kontrollutvalget ber om at endelig rapport ferdigstilles vinter/vår 2020.
5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget

Vedlegg:

1. Prosjektplan forvaltningsrevisjon Saksbehandling teknisk.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget bestilte i forrige møte (19.3.19) en prosjektplan forvaltningsrevisjon knyttet til Saksbehandling teknisk. Dette var i tråd med vedtatt revidert plan for forvaltningsrevisjon for 2019-2020.

Nå foreligger prosjektplanen, jf. vedlegg 1, og revisjonen sier at ifølge KOSTRA ligger den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for byggesaksbehandling innenfor fristen. Behandlingstiden for kart og oppmåling er lengre (jf. pkt. 1.2.1). Revisjonen foreslår følgende problemstillinger:

- 1) I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av søknader knyttet mot tekniske tjenester?**
- 2) Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?**

Prosjektet foreslås gjennomført innen en ramme på 250 og startes opp høsten 2019 med planlagt ferdigstillelse vinter/vår 2020.

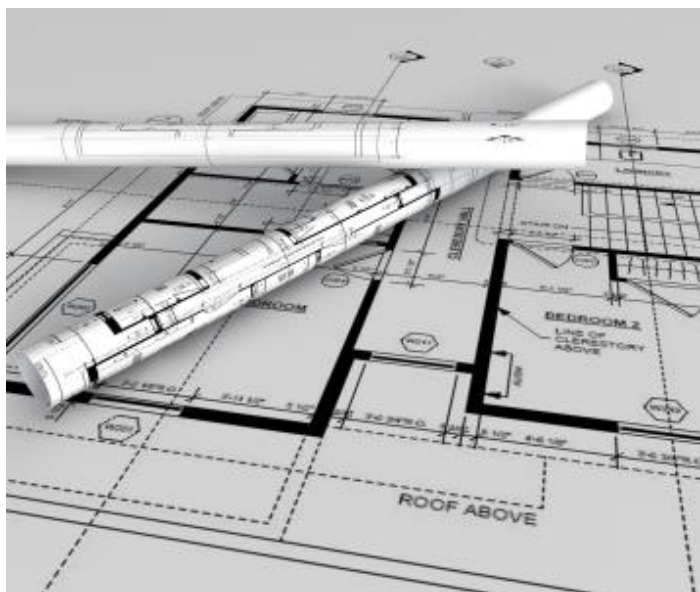
Prosjektplan 2019

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS
på vegne av kontrollutvalget i
Kongsvinger kommune

PROSJEKTPLAN

Forvaltningsrevisjon

Saksbehandling tekniske tjenester

Hedmark Revisjon IKS

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.hedmark-revisjon.no
E-post: post@hedmark-revisjon.no
Org.nr: 974 644 576 MVA

1 Bakgrunn for prosjektet

1.1 Bestilling

I henhold til kommuneloven § 77 fjerde ledd skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen.

I revidert plan for forvaltningsrevisjon for Kongsvinger kommune 2019-2020, som ble behandlet og vedtatt av kommunestyret den 7.2.2019 er det forslått et prosjekt rettet mot Saksbehandling teknisk og landbruk.

I kontrollutvalgets møte den 19.3.2019 ble følgende vedtak fattet:

Vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for revidert plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020 og bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i saksbehandling teknisk.
2. Prosjektplanen legges fram i neste møte.

Kontrollutvalget uttrykte i sitt møte den 19.3.2019 ønske om at undersøkelsen skulle være rettet mot følgende to temaer:

- Behandlingstid for søknader
- Bruken av og kriterier for dispensasjon

Med bakgrunn i overstående vedtak har Hedmark Revisjon IKS utarbeidet denne prosjektplanen.

1.2 Om tekniske tjenester i Kongsvinger

I Kongsvinger kommune er tekniske tjenester organisatorisk plassert under kommunalsjef for samfunn. Tjenesten er videre splittet til å omhandle enhetene Areal og byutvikling og Eiendom.

Med utgangspunkt i de to områder som kontrollutvalget ønsker at rapporten skal fokusere på, så vil områder som omfatter begge enheter bli undersøkt.

1.2.1 Statistikk

Tall fra KOSTRA gir bakgrunnsinformasjon knyttet til omfanget av søknader som kommunen har behandlet siden 2015. Antall byggesøknader har økt siden 2015, og den gjennomsnittlige behandlingstiden er innenfor fristen. Søknader knyttet til kart og oppmåling har økte jevnt mellom 2015 og 2017, før det falt kraftig i 2018. Behandlingstiden her er gjennomsnittlig lenger enn på byggesøknader

Tabell 1. Byggesøknader

År	Behandlede søknader i alt	Behandlende med 3 ukers frist	Gjennomsnittlig behandlingstid ved 3 ukers frist	Gjennomsnittlig behandlingstid ved 12 ukers frist
2015	247	...	...	...
2016	298	125	17	26
2017	295	...	11	22
2018	261	46	23	26

Tabell 2. Søknader knyttet til kart- og oppmålingsvirksomhet

År	Rekvisisjoner mottatt av kommunen	Antall med saksbehandlingstid utover lovkrav	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid (dager)
2015	105	0	55
2016	112	0	40
2017	129	0	65
2018	70	0	45

Tabell 3. Andel innvilgende byggesøknader som skjer gjennom dispensasjon fra plan.

År	
2015	31
2016	31
2017	24
2018	21

1.3 Aktualitet

Tekniske tjenester og spesielt rapporter rettet mot saksbehandling, er et tema som er hyppig undersøkt i andre forvaltningsrevisjonsprosjekter. På landsbasis er det siden 2013 blitt levert 44 rapporter på dette feltet.

Behandlingstid for byggesøknader kan variere kraftig mellom kommunene. I byggesaker der det er 12 ukers saksbehandlingstid, skal kommunen betale tilbake 25 % av det totale gebyret for hver påbegynte uke som tidsfristen overskrides. På landsbasis er gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2017 for ett-trinns byggesøknad med 12 ukers frist 37 dager. Dette er en nedgang på 3 dager fra 2016.

1.3.1 Tidligere rapport

Hedmark Revisjon IKS leverte i 2012 en forvaltningsrevisjonsrapport rettet mot saksbehandlingen for byggesaker med mer på teknisk avdeling. Rapporten konkluderte med

«Kongsvinger kommune har en praksis for saksbehandling i byggesaker som i all hovedsak er i samsvar med forvaltningslovens og plan- og bygningslovens krav»

Rapporten kom med 6 anbefalinger knyttet til de funn som ble gjort under arbeidet:

Kontrollutvalget i Kongsvinger kommunen anså i møte den 14.2.2013, anbefalingene som fulgt opp etter tilbakemelding fra kommunens administrasjon.

Dette ligger en del år tilbake og det kan således være nyttig med en ny gjennomgang på området.

2 Formål og problemstillinger

Formålet med prosjektet er på undersøke om saksbehandlingen ved søknader knyttet til tekniske tjenester i Kongsvinger kommune er i henholdt til gjeldende lovverk og kommunale vedtak.

Vi forslår i utgangspunktet et prosjekt med følgende problemstillinger:

- 1. I hvilken grad sikrer Kongsvinger kommune forsvarlig saksbehandling av søknader knyttet mot tekniske tjenester?**
- 2. Har Kongsvinger kommune et tilfredsstillende system for behandling av dispensasjonssaker?**

Problemstillingene svarer opp de ønsker som kontrollutvalget kom med i møte den 19.3.2019.

3 Revisjonskriterier

Med bakgrunn i ovennevnte problemstillinger skal det etableres revisjonskriterier. Disse danner grunnlaget for hva innsamlede data skal vurderes opp mot.

Kriteriene skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innenfor det reviderte området. Autoritative kilder kan være lover, forskrifter, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak/mål/føringer, administrative retningslinjer/mål/føringer, statlige føringer/veiledere, andre myndigheters praksis, teori og reelle hensyn som vurderinger av hva som er rimelig/formålstjenlig/effektivt.¹

Vi ser for oss at følgende er mulige kilder for revisjonskriterier:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Plan- og bygningsloven
- Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- Relevante kommunale bestemmelser og vedtak.

Utledning av revisjonskriteriene utføres ifbm prosjektets oppstartsfase og kriteriene kan bli utledet fra flere enn de overnevnte kildene.

4 Avgrensninger

Kongsvinger kommune har ikke lenger egen teknisk enhet. Det innebærer at de områder som rapporten vil omhandle er delt mellom to enheter. Vi har avgrenset saksbehandling av søknader rettet mot tekniske tjenester til å omhandle søknader om å bygge, rive eller endre, dvs. søknader som faller inn under kategorien byggesøknader, samt søknader om fradeling og oppmåling av ny eiendom.

For problemstilling nummer 2, om dispensasjonssaker, ser vi for oss at vi vil undersøke dispensasjonssøknader fra arealplanen.

¹ RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon pkt. 23 og 24.

5 Metode for datainnsamling

Vi ser for oss at vi vil benytte følgende to metoder for innsamling av data:

- Dokumentanalyser
- Intervjuer

Vi ser for oss å gjennomføre dokumentanalyser av for eksempel kommunale planer, kommunale vedtak, samt en gjennomgang av et tilfeldig utplukk av behandlede søknader.

Vi tenker videre å gjennomføre intervjuer med relevante personer innad i kommunens administrasjon. Aktuelle for intervju er f.eks. enhetsledere og byggesaksbehandlere. Vi har tatt høyde for mellom 4 og 6 intervjuer.

6 Organisering og fremdrift

Prosjektet er planlagt gjennomført av en utøvende forvaltningsrevisor i samarbeid med en oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. Hvem som utfører jobben vil bli bestemt senere i prosessen.

Det avsettes 250 timer til prosjektet.

Oppstart vil være anslagsvis høsten 2019, med levering vinter/vår 2020.

Arkivsak-dok. 19/00015-5
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg

14.05.2019

SAK K-38/19 ENDELIG BESTILLING SELSKAPSKONTROLL I GIR IKS.

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til revidert plan for selskapskontroll for Kongsvinger kommune for 2018-2019 og vedtar oppstart av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til GIR IKS.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - 1) I hvilken grad beregner GIR IKS selvkost i henhold til lov, forskrift og gjeldende retningslinjer?
 - 2) Hvordan sikrer GIR IKS at det ikke forekommer krysssubsidiering eller at gebyrbelagte tjenester belastes med kostnader de ikke skal belastes med?
 - 3) Hva slags betalingsrutiner har GIR IKS ved innsamlingsstasjonene, og hvordan sikres det at rutinene følges?
 - 4) Hvor kostnadseffektivt drives selskapet, f.eks. sett i forhold til lignende selskaper?
3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på ca. 270 timer og kontrollutvalget ber om at endelig rapport ferdigstilles innen 31.12.19.
5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget behandlet i møtet 19.3.19, sak 20/19 prosjektplan knyttet til forvaltningsrevisjon i GIR IKS. Følgende ble vedtatt:

- 1) Kontrollutvalget fastholder at det er selvkost som er hovedpoenget med gjennomgangen.
- 2) Saken behandles igjen når det øvrige kontrollutvalgene har behandlet saken.

Årsaken til at saken skulle behandles på nytt, var å sikre samme bestilling i alle eierkommunene. Nå har alle eierkommunene vedtatt det samme, så bestillingen kan iverksettes.

I prosjektplanen er det også foreslått at det også kan vurderes en kontroll om effektiv drift. Følgende står under pkt. 3:

Kostnadseffektiv drift vil være avgjørende for størrelsen på avfallsgebyrene til innbyggerne i eierkommunene. Vi vet at mange kommunepolitikere er opptatt av at gebyrene ikke må bli for høye og det er viktig at ledelsen i selskapet har fokus på økonomistyring og å få mest mulig tjeneste ut av hver krone. Selskapet kan ha målsettinger som delvis kan virke i motsatt retning av kostnadseffektiv drift på kort sikt. Eksempel på dette kan være utviklingsprosjekter. En kontroll rettet mot kostnadseffektiv drift kan godt kombineres med en kontroll av selvkost, ettersom selvkost også i stor grad handler om å holde kontroll med utgiftene i selskapet.

Vi vil tro at dette er nyttig informasjon for politikerne og foreslår derfor at det legges inn et ekstra punkt om dette. Dette legges inn som problemstilling 4:

4. Hvor kostnadseffektivt drives selskapet, f.eks. sett i forhold til lignende selskaper?

Ifølge oppdragsavtalen var det stipulert 220 timer på de tre første problemstillingene. Det antas at prosjektet kan gjennomføres på ca. 270 timer dersom problemstilling 4 tas med. Kostnaden foreslås fordelt mellom eierkommunene etter eierandel.

Det forutsettes likevel at alle kontrollutvalgene går inn for dette. For å slippe å ta en ekstra runde om dette, vil sekretariatet foreslå at punktet droppes dersom noen av kontrollutvalgene ikke ønsker å ha det med.

Arkivsak-dok. 18/00008-36
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-39/19 INFORMASJON FRA HEDMARK REVISJON.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra Hedmark revisjon IKS til orientering.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Det har i det siste året pågått forhandlinger mellom Hedmark Revisjon IKS og Innlandet Revisjon IKS om en mulig sammenslåing av de to selskapene. Noe av bakgrunnen for dette er at Hedmark Revisjon IKS reviderer Hedmark fylkeskommune, mens Innlandet Revisjon IKS reviderer Oppland fylkeskommune. Ettersom disse to fylkeskommune nå skal slås sammen, så blir det et spørsmål om hvem som skal revidere den sammenslåtte fylkeskommunen. Hvis de to revisjonsenhetene hadde slått seg sammen, ville dette gjort saken enklere.

Daglig leder Morten Alm Birkelid vil orientere om hvordan denne saken har utviklet seg.

Arkivsak-dok. 18/00094-18
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang

Møtedato

Kongsvinger kontrollutvalg

14.05.2019

SAK K-40/19 EVENTUELT.

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 18/00095-16
Saksbehandler Nina Bolneset

Saksgang	Møtedato
Kongsvinger kontrollutvalg	14.05.2019

SAK K-41/19 EVALUERING AV KONTROLLUTVALGETS MØTE.

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar evalueringen til etterretning.

Vedlegg:

Ingen.

Saksframstilling:

Kontrollutvalget tar en evaluering av møtet. Hva var bra og hva kan eventuelt gjøres bedre?

Er det saker/informasjon/endringer som skal inn i tiltaksplanen? Eventuelle spørsmål til de som skal orientere i neste møte.